

ІНСТИТУТ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

Кіровоград, 2011

Інформаційний бюлетень «НДО-Інформ».
- Кіровоград: ІСКМ, ЦПТІ, 1999-2011.

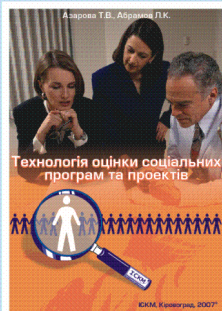
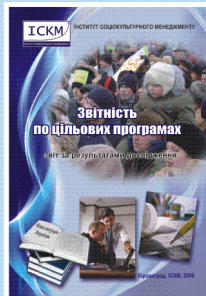

“НДО-Інформ” є серйозним інформаційним ресурсом для громадських активістів України, які спрямовують свою діяльність на розвиток територіальних громад. Завдяки цьому виданню вони регулярно отримують інформацію про позитивний досвід

вирішення соціальних проблем, про успішні форми взаємодії між різними секторами суспільства, як в нашій країні, так і закордоном.

Звітність по цільових програмах: Звіт за результатами дослідження. – Кіровоград: Інститут соціокультурного менеджменту (ІСКМ), 2009. – 24 с.

Видання розроблене в рамках проекту «Підтримка громадських ініціатив», що підтримується Фондом Стефана Баторія за рахунок коштів наданих Фондом Форда. У посібнику висвітлюється роль інформаційного фактора в діяльності громадської організації, детально розглядаються поняття інформація, інформаційний обмін, інформаційний простір, аналізуються інформаційні ресурси та проблеми використання інформації як інструменту впливу на громадську думку та органи влади.

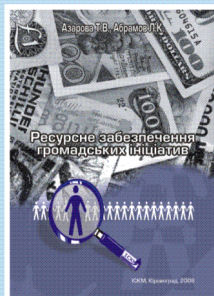
Азарова Т.В., Абрамов Л.К.
Технологія оцінки соціальних програм та проектів. Кіровоград: ІСКМ, 2007. - 100 с.

Розробка посібника здійснена за підтримки Фонду Стефана Баторія в рамках проекту «Вдосконалення системи розробки та оцінки соціальних програм». Видання складається з наступних розділів:

теоретичні основи оцінки соціальних програм та проектів; основні етапи оціночної діяльності; додатки.

Азарова І.В., Абрамов Л.К.
Ресурсне забезпечення громадських ініціатив. - Кіровоград: ІСКМ, 2008. - 100 с.

Розробка посібника здійснена за підтримки Фонду Стефана Баторія в рамках проекту «Ресурсне забезпечення громадських ініціатив». Видання складається з наступних розділів: ресурси в діяльності громадських організацій; людські ресурси-вирішальний чинник діяльності НДО; поняття «фандрейзинг», джерела фінансування громадських ініціатив; корпоративне спонсорство та методика залучення коштів у підприємств; соціальне замовлення як форма залучення бюджетних коштів; грант як метод отримання донорської підтримки; додатки.

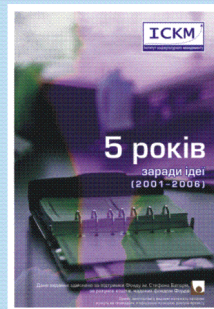

Абрамов Л.К., Азарова Т.В.
Інформаційний компонент діяльності НДО. – Кіровоград: ІСКМ, 2009. – 80 с.

Видання розроблене в рамках проекту «Підтримка громадських ініціатив», що підтримується Фондом Стефана Баторія за рахунок коштів наданих Фондом Форда. У посібнику висвітлюється роль інформаційного фактора в діяльності громадської організації, детально розглядаються поняття інформація, інформаційний обмін, інформаційний простір, аналізуються інформаційні ресурси та проблеми використання інформації як інструменту впливу на громадську думку та органи влади.

5 років зарди ідеї (2001-2006). - Кіровоград: ІСКМ, 2007. - 20 с. Брошура присвячена діяльності організації у перші 5 років її існування. Видання складається з наступних розділів: реалізовані проекти, бюджет організації, основні показники діяльності.

ІНСТИТУТ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

Розробка та тиражування цього видання була здійснена Інститутом соціокультурного менеджменту (ІСКМ) у межах проекту «Підтримка процесу розвитку осередків громадської активності на базі закладів культури» за фінансової підтримки Антикризової гуманітарної підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Зміст видання є винятковою відповідальністю ІСКМ та не обов'язково відображає точку зору Міжнародного фонду «Відродження». Відтворення та використання будь-якої частини цього видання у будь-якому форматі (включаючи графічний, електронний, ксерокопіювання чи інші) дозволяється за умови відповідного посилання на оригінальне джерело.

Видання розповсюджується безкоштовно

ББК 77.04

УДК 316

ISBN 978-966-2466-09-6

С 5*6

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері. – Кіровоград: ІСКМ, 2011. – 96 с.

Видання, завдяки висвітленню практичного досвіду створення та діяльності Центрів місцевої активності, в тому числі, на базі закладів культури стане незамінним порадиником для громадських активістів, які спрямовують свої зусилля на розвиток територіальних громад.

Stories of NGOs activity in socio-cultural sphere. - Kirovograd: ISCM, 2011. - 96 p.

Edition, by highlighting the practical experience of creating and operating of centers of local activity, also on the basis of cultural institutions will become indispensable adviser for community activists who focus their efforts on the development of communities.

Тиражування: *ФОП Александрова М.В.*

Замовлення: *№ 2158 від 12.12.2011 р.*

Формат: *60x84/16*

Умовних друкованих аркушів: *3,3*

Наклад: *1000 примірників*

Дизайн: *Калашнік М.Т.*

Над виданням працювали:

Калашнік М.Т.

Маркова І.О.

© ІСКМ, 2011

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Громадська організація «Центр розвитку дитини і сім'ї «РОДІС» влаштовує «День Батька».....	8
Центр «ЗОЯ» перетворив сільський будинок дозвілля в центр громадської активності.....	14
«Голос громади» формує інформаційний простір на місцевому рівні	19
ГО «Злагода» відновила роботу сільського клубу, як осередку громадської активності.....	25
Місцева газета силами громадської організації «Селище».....	28
«Молода Просвіта» створює можливості для всебічного розвитку громади в Івано-Франківській області	32
Своєю активністю громада Олександрійського району завдячує Олександрійському районному благодійному інформайно-консультативному центру.....	38
ТІМО «Відкриті двері» допомагає молоді працевлаштуватись.....	44
Відновлення історичної спадщини силами «Фонду сільських громад Дворічанщини».....	56
Програма «Українські традиції успішної громади» від Немирівської спілки творчих ініціатив	63
Альтернатива 38 від «Апельсину».....	74
«Оберіг» вчить самостійності дітей-інвалідів.....	85
Сонечко дітям подарував ЦМА «Крок в майбутнє»	89
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ІНСТИТУТ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....	95

ВСТУП

Відлуння фінансово-економічної кризи негативно позначилося у нашій країні, в тому числі, і на закладах культури, які і до неї перебували не в найкращому становищі. Тому сьогодні надзвичайно важливим завданням є підтримка ініціатив та проектів, спрямованих на подолання негативних наслідків, спричинених кризою.

Це видання розроблене з метою поширення досвіду трансформації закладів культури в осередки громадської активності, які довели свою ефективність саме в умовах кризи. Досвід, як позитивний, так і негативний – це завжди найкращий вчитель. Цій публікації передувала книга «Центр місцевої активності на базі будинку культури: методологія та технологія розвитку територіальної громади». Теорія, це добре, але завдяки практиці можна уникнути тих помилок, які вже були зроблені, та йти тим шляхом, який вже був пройдений.

Інститутом соціокультурного менеджменту в рамках проекту «Підтримка процесу розвитку осередків громадської активності на базі закладів культури» за підтримки Антикризової гуманітарної програми Міжнародного фонду «Відродження» були розроблені рекомендації щодо написання так званих «кейсів» або «історій успіху». Ми об'єднали та адаптували ці два поняття для більш адекватного сприйняття. Наведені у книзі «історії успіху» ІСКМ збирав по всій території України переважно серед грантерів Антикризової гуманітарної програми Міжнародного фонду «Відродження», які отримали фінансування на трансформацію закладів культури в осередки громадської активності. Отже, всі

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

недоліки чи переваги цієї книги розділяють із нами усі ті, хто надіслав нам історії діяльності власних організацій. Нашою метою було відстеження позитивного досвіду діяльності цих організацій. В Україні це був перший конкурс від міжнародної організації, який підтримав трансформацію закладів культури в осередки громадської активності та залучення творчих колективів до благодійництва. Організації-переможці цього конкурсу були одними із першопрохідців в цьому напрямку. Тому для нашої організації видається надзвичайно важливим акумулювання їх досвіду для всіх тих громадських активістів, які хочуть створити осередки громадської активності у своїх громадах власними силами.

Запропоновані «історії успіху» громадських організацій у співпраці із закладами культури відображають стан розвитку у різних регіонах України, що дозволяє не лише навести приклади, але й відмітити територіальні особливості кожного з них.

Адже кожен, хто має намір змінити життя громади на краще, має познайомитися з досвідом таких же активістів та знайти для себе найоптимальніший шлях до цілі. Бо небайдужих людей багато, та вони просто не знають як розпочати свою справу. Зрозуміло, що кожна історія – унікальна, але в основі кожної з них лежать цілком визначенні закономірності, що забезпечують успіх. Це:

- Наявність в громаді аніматорів, що створюють для членів громади сприятливі умови для просування їх ініціатив. Лідери об'єднуються для аналізу потреб громади, складання планів і роботи над рішенням місцевих проблем.

- Проектна діяльність, фінансування якої здійснюється не тільки міжнародними донорами, а й органами місцевого самоврядування.
- Орієнтація на організацію інтеграційних процесів, взаємозв'язку та взаємодії різних компонентів соціокультурної сфери територіальної громади.
- Соціальне партнерство між НДО, владою та бізнесом територіальної громади, а також між НДО різних територій.
- Широке використання інституту волонтеріату.
- Підвищення професіоналізму активістів і членів громади шляхом навчання (участь в тренінгах, семінарах, конференціях і інших розвиваючих програмах).

Ми сподіваємося, що здобутки інших зможуть наштовхнути на нові ідеї та, найголовніше, додадуть натхнення у такій важливій справі як покращення життя громади.

Метою проекту, завдяки якому опубліковане це видання, є анімувати (оживити) заклади культури, які потерпають через кризу, надати підтримку активності громад та творчих колективів сіл, селищ і малих міст шляхом трансформування будинків культури та бібліотек в місцеві осередки громадської активності на користь громади.

Актуальність даного проекту обумовлена станом культурного розвитку сучасного українського суспільства, який у більшості своїх проявів характеризується як кризовий: не дивлячись на те, що культура суспільства володіє відносною самостійністю, вона, тим не менш, у значній мірі залежить від економіки, політики, права.

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

Нажаль, вони на часі не забезпечують в повній мірі різностороннього, поступового розвитку закладів культури, особливо тих, що розташовані в малих містах та сільській місцевості.

Для збереження культурного потенціалу та культурної спадщини України, забезпечення єдності культурно простору, надання рівних можливостей жителям різних територій країни і різних соціальних груп в отриманні доступу до культурних цінностей, необхідний пошук нових шляхів функціонування закладів культури, які забезпечують їх адаптацію до нових, змінених умов.

Тож, сподіваємося, що серед викладених історій кожен читач знайде для себе нові та корисні методи роботи.

Громадська організація «Центр розвитку дитини і сім'ї «РОДІС» влаштовує «День Батька»

Комсомольська міська громадська організація «Центр «РОДІС» третій рік поспіль успішно реалізує громадську ініціативу «День Батька», метою якого є публічне вшанування чоловіків, які свідомо ставляться до власної ролі батька та зразково виконують батьківські обов'язки.

Територія Комсомольської міської ради: 0,17 тис. кв. км, у тому числі місто Комсомольськ - 0,11 тис. кв. км. Населення - 54,3 тис. осіб, у тому числі: чоловіки: 25,541 тис. осіб. жінки: 29,107 тис. осіб. Навчальні заклади: 1 політехнічний технікум, 2 професійних ліцеї, 8 загальноосвітніх навчальних закладів, 10 дошкільних навчальних закладів, 1 музична та 1 художня школи, 5 дитячо-юнацьких спортивних шкіл. Працює 4 лікарські медичні заклади. В місті функціонують плавальний басейн, 2 фізкультурно-оздоровчих комплекси, яхт-клуб, шаховий клуб, 16 спортзалів, тенісні корти, стрілецький критий тир, веслувальний клуб «Гірник», 6 футбольних полів, 2 стадіони, кінно-спортивний клуб, 1 палац культури, 2 музеї, 6 закладів бібліотечної системи. В місті налічується близько 80 легалізованих громадських організацій. Однією з таких організацій є ГО «Центр «РОДІС».

Історія організації

Громадська організація «Центр розвитку дитини і сім'ї «РОДІС» здійснює свою діяльність з 2005 року, офіційно зареєстрована 29.05.2006 року в м. Комсомольську Полтавської області. Мета

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері діяльності – забезпечення реалізації законних вікових, соціальних, творчих, духовних, культурних та інших спільних прав та інтересів громадян. Основні напрямки діяльності – організація громадських заходів, що стосуються захисту інтересів та прав молоді, дітей, матері, батька і сім'ї в цілому, розробка і впровадження просвітницьких, освітніх та розвивальних програм, популяризація кращого досвіду сімейного виховання, профілактика негативних соціальних явищ у суспільстві тощо.

З 2008 р. ГО «Центр «РОДІС» є одним із співзасновників та членом Всеукраїнського громадського комітету з підтримки сім'ї та відповідального батьківства в Україні.

З 2009 р. ГО «Центр «РОДІС» має своє представництво в Національній тренерській мережі Міжнародного правозахисного центру «Ла Страда -Україна».

З квітня 2010 р. ГО «Центр «РОДІС» є членом Мережі громадських організацій Полтавської та Черкаської області «Молодь діє!».

З червня 2010 р. ГО «Центр «РОДІС» є членом комунікативної Мережі громадських організацій Сумської, Полтавської та Чернігівської областей.

З лютого 2011 р. ГО «Центр «РОДІС» є членом Громадської ради при Комсомольській міській раді (Полтавська обл.).

З серпня 2011 р. ГО «Центр «РОДІС» є членом Всеукраїнської мережі протидії комерційній сексуальній експлуатації дітей (КСЕД), а також членом Координаційної Ради Мережі КСЕД.

Історія святкування Всенародного Дня батька в місті Комсомольську. З пропозицією відзначення в Україні Дня батька виступили представники МГО «Міжнародний Центр Батьківства», започаткувавши у жовтні 2006 року громадську ініціативу «День батька». В рамках цієї ініціативи було зібрано 10000 підписів від громадян під листом до Президента України з пропозицією ввести День батька на державному рівні. 18 вересня 2008 р. у Києві за підтримки Міністерства України у справах сім'ї, молоді і спорту, відбувся 1-й Всеукраїнський громадський форум «Роль чоловіка як батька в сім'ї та суспільстві», в якому взяла участь і представник Комсомольської міської громадської організації «Центр «РОДІС».

З метою просування ідеї офіційного встановлення Дня батька, під час форуму «Роль чоловіка як батька в сім'ї та суспільстві» було прийнято рішення створити Всеукраїнський громадський комітет з підтримки сім'ї та відповідального батьківства в Україні. Одним із засновників цього комітету стала і Комсомольська міська громадська організація «Центр «РОДІС». Головою комітету було обрано Олександра Марченка, президента міжнародної громадської організації «Міжнародний Центр Батьківства».

18 вересня 2009 року під час прес-конференції в УНІАН Всеукраїнський громадський комітет з підтримки сім'ї та відповідального батьківства в Україні оголосив третю неділю вересня Всенародним Днем батька в Україні. Як член Всеукраїнського громадського комітету з підтримки сім'ї та відповідального батьківства в Україні Комсомольська міська ГО «Центр розвитку дитини і сім'ї «РОДІС» виступила з ініціативою

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

проведення у м. Комсомольську першої міської громадської акції «День Батька». Дану ініціативу підтримала міська влада на чолі з міським головою Сергієм Супруном.

Тож у вересні 2009 року громадські активісти ГО «Центр «РОДІС» разом з органами місцевого самоврядування та партнерами провели низку міських заходів у рамках відзначення Дня батька:

- міський круглий стіл «Роль чоловіка в сім'ї та громаді» у виконкомі Комсомольської міської ради;
- тренінги «Я – батько» для чоловіків та «Я – майбутній батько» для юнаків;
- вулична акція «3 Днем Батька!»;
- міське свято «День Батька» в міському Палаці культури і творчості, під час якого відбулося публічне вшанування чоловіків, які свідомо й відповідально виконують свою батьківську місію.

Так, в 2009 році вперше в м. Комсомольську було відзначено Всенародний День батька (*див. фото 1, 2, кольорова вставка*).

В 2010 році знову постало питання - яким чином організувати відзначення Всенародного Дня батька? На допомогу прийшов проект «Мікрогрантова підтримка громадських ініціатив у м. Комсомольську», який реалізовувала Комсомольська міська ГО «Центр муніципального розвитку» за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження». ГО «Центр «РОДІС» звернулася до ГО «Центр муніципального розвитку» з проектною заявою «Підтримка усвідомленого батьківства в м. Комсомольську». Після конкурсного відбору ініціативу проведення міських заходів з нагоди Всенародного Дня батька у Комсомольську

в 2010 році було підтримано. Так з'явилась можливість продовжити формування в міській громаді Комсомольська «моделі доброго батька», сприяти подальшій самореалізації чоловіка як батька шляхом проведення низки міських заходів, присвячених Всенародному Дню батька в Україні. Завдяки проекту ГО «Центр муніципального розвитку» «Мікрогрантова підтримка громадських ініціатив у м. Комсомольську» проведення заходів проекту «Підтримка усвідомленого батьківства в м. Комсомольську» отримало фінансову підтримку Міжнародного фонду «Відродження».

Восени 2011 року проект «День батька» був реалізований вже втретє. Цього разу – завдяки фінансовій допомозі Благодійного фонду «Полтавський ГЗК», до якого ГО «Центр «РОДІС» звернулася, заручившись підтримкою органу місцевого самоврядування. Партнерами святкових заходів у Комсомольську стали міський відділ освіти та його методичний кабінет, усі дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади міста, міські професійні навчальні заклади, міський відділ у справах сім'ї та молоді, центральна публічна бібліотека, ЦСССДМ, міська благодійна організація «БФ «Подаруй надію», Інтернет-магазин дитячого одягу «Open-style», Інтернет-провайдер ТРК «ГОК», Полтавська Місіонерська Духовна Семінарія УПЦ, міські громадські організації «Товариство захисту прав дітей-інвалідів «Ніжність» та «Батьківська рада», представники місцевих ЗМІ.

16 вересня 2011 року в Комсомольську відбулась вулична акція «З Днем Батька!», в ході якої активісти ГО «Центр «РОДІС» вітали городян зі святом листівками-флаєрами, а чоловікам при цьому

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері дарували ще й наліпки зі словами «Я – ТАТО!». Увечері того ж дня, за підтримки міської влади та генерального спонсору Благодійного Фонду «Полтавський ГЗК» у Комсомольському міському ПКіТ пройшло міське свято «День Батька»-2011. В цей час також відбулось підведення підсумків конкурсів дитячого малюнку «Мій тато» та фотоконкуру «Хороший батько – міцна сім'я».

18 вересня святковий захід «День Батька» відбувся ще й для дітей та дорослих – членів громадської організації «Товариство захисту прав дітей-інвалідів «Ніжність».

Щоб стати неповторною особистістю, залишити після себе слід на землі – необов'язково бути видатним письменником чи музикантом, ученим чи космонавтом. Утвердити себе в суспільстві можна виростивши хорошого сина, гарну дочку, тобто стати хорошим батьком, хоч це є нелегкою справою. Адже творення людини – найвище напруження всіх сил і тут знадобиться і розум, і майстерність, і мистецтво. Комсомольська міська ГО "Центр "РОДІС" буде продовжувати реалізовувати проект «День Батька» в м. Комсомольську і надалі.

Контактна інформація організації

Керівник організації	Дмитренко Лілія
Адреса	39806, Україна, м. Комсомольськ Полтавської області, а/с 42
Тел.:	(05348) 32948, (067) 6039748, (050) 5244381
Електронна пошта:	zentrodیس@km.pl.ua, lilidmitrenko@yandex.ru
Веб-сайт:	http://www.rodis.org.ua/

Центр «ЗОЯ» перетворив сільський будинок дозвілля в центр громадської активності

Консультаційно-інформативний жіночий Центр (КІЖЦ) «Зоя» було створено у 2000 році у Володарському районі Донецької області з метою допомогти сільським жінкам, дітям і родинам в поліпшенні їхнього життя і реалізації прав. Члени організації займалися просвітницькими програмами, проводили тренінги і семінари на різні теми, пов'язані з проблемами гендерної рівності, правової обізнаності, здоров'я, сімейними та трудовими відносинами, проводили різні акції.

У 2009 році організація почала роботу по активізації громади у вирішенні соціальних проблем села. Було створено Ініціативну (кореневу) групу, яка провела вивчення думки селян відносно проблем громади та їх ранжування. Потім крок за кроком почалася робота по вирішенню визначених громадою проблем. Перші із зроблених кроків – це освітлення вулиць та створення Центру Розвитку Дитини, який став центром творчості і активності не тільки для дітей, але й для батьків та родин.

Слід зазначити, що наша організація співпрацює із Західноукраїнським ресурсним центром, завдяки чому ми отримали від їхнього фахівця Петра Лазарчука багато інформації, консультацій і практичної участі в наших справах. ЗУРЦ має дуже добрий досвід роботи по мобілізації громади і щиро надає нам допомогу в даному напрямку.

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

Наші проекти реалізовувалися завдяки фінансовій підтримці Міжнародної організації Міграції в Україні, Міжнародного Фонду «Відродження» і Українського Жіночого Фонду.

Село Республіка – це центр Республіканської сільської ради, до якої входять ще 3 села – Сергіївка, Новороманівка, Ксенівка. На території Республіканської сільради на 4 села є одна школа, один ФАП, та один сільський клуб, який не опалюється протягом багатьох років, тому він працює лише в літку. В цьому ж клубі знаходиться бібліотека, яка теж не опалюється. Колишній дитячий садочок не працює. Дітей з 4 сіл збирають автобусом, та возять в інше село, яке знаходиться за 45 км від центру села Республіка. Населення налічує близько 1600 мешканців. Дітей дошкільного віку – близько 50, шкільного – 123, 55% працюючих, 45 % пенсіонери.

Центр «Зоя» працював в селі Республіка з 2009 року. Склалися дуже добрі партнерські стосунки з Сільською радою, в якій на той час працювали - Голова Літвінов Василій Іванович та секретар Глазкова Тетяна. Вони особисто брали участь в громадських заходах та залучали депутатів, активістів села. КІЖЦ «Зоя» допоміг у створенні в с. Республіка ініціативної групи, до якої ввійшли депутати сільської ради, директор і педагоги школи, старшокласники та інші активісти. Щоб активізувати ініціативну групу центром «Зоя» були проведені тренінги, робочі зустрічі, на яких обговорювались проблеми села, учасники навчалися писати проекти, спільно опрацьовували тактику дій, провели анкетування мешканців села, щоб виявити їхні думки відносно основних проблем села. Таким чином було виявлено основні проблеми:

1. Немає освітлення вулиць.
2. Не працює дитячий садок.
3. Не працює будинок дозвілля.

Для вирішення проблемних питань було написано проект, який підтримано донорською організацією. За участі селян в роботах по підготовці умов для освітлення, а також із вкладом сільської ради освітлено 3 вулиці села.

Другий крок ініціативної групи – написання проекту «Створення Центру дитячого розвитку» і участь в конкурсі Антикризової гуманітарної програми Міжнародного фонду «Відродження». Проект спрямований на створення умов для розвитку дітей дошкільного і молодшого шкільного віку, батьки яких не мають можливості для того, щоб їхні діти відвідували садочок в іншому селі на відстані 45 км від с. Республіка і отримав допомогу від Міжнародної організації міграції і Міжнародного фонду «Відродження». Завдяки мобілізації громади було проведено ремонт частини старого приміщення дитячого садочку (замість передбаченого проектом ремонту лише однієї кімнати) Внесок волонтерів, батьків і активістів дозволив зробити умови, які значно перевищували проектні можливості. Завдяки цьому:

1. центр відвідувало 20 діток – дошкільнят 6 річного віку, які займалися підготовкою до школи (*див. фото 3, кольорова вставка*).
2. в Центрі розвитку дитини (ЦРД) займалися дітки від 3 до 5 років, які не можуть їздити за 45 км в інше село в дитячий садочок.

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

3. створено гуртки рукоділля, танцювальний, сценічної майстерності, англійської мови, які відвідували діти початкових класів (*див. фото 4, кольорова вставка*).

4. сільський будинок дозвілля не опалювався, а в Центрі Розвитку дитини (завдяки ініціативній групі батьків, які заготували дрова) було тепло. Тому в ЦРД проходили творчі заняття учнів старших класів, проводились заходи бібліотеки. А завдяки тому, що оплату за електропостачання взяла на себе сільська рада, у дітей були умови займатися танцями з застосуванням технічних засобів, учитися роботи на ПК.

За час роботи проекту розширилась і набула досвіду ініціативна група. Вона ініціювала проведення сумісного засідання ініціативної групи депутатів, батьків та членів Центру «Зоя», на якому вирішувалося питання яким чином буде працювати Центр розвитку дитини. Була обрана опікунська рада, члени якої провели анкетування серед батьків. Були зібрані пропозиції для подальшої роботи ЦРД після завершення фінансування донорами.

Завдяки волонтерству активістів в ЦРД почав працювати новий гурток «Вишиванка».

Організація пишається тим, що молоді батьки, які брали участь в діях ЦРД, самі вирішили та побудували дитячий ігровий майданчик на вулиці, де розташований Центр. Потім написали і виграли проект від Донецької обласної ради для технічного обладнання нового ігрового майданчика.

Третім кроком в напрямку активізації громади стало написання проекту по перетворенню Новокраснівського сільського будинку

дозвілля в центр громадської активності і надання на конкурс Міжнародного благодійного фонду «Відродження» (МФВ).

Проект «Вогник, який світить всім», отримав підтримку МФВ і реалізується на базі сільського центру дозвілля. Завдяки проекту громадські активісти отримали можливість поєднати творчу діяльність із соціальною роботою, що розширило і можливості Центру Дозвілля (ЦД). Придбане за проектом обладнання створило кращі умови для занять гуртків, організації заходів цікавого дозвілля. Крім того, тепер в ЦД займаються не тільки творчими, а й соціальними завданнями.

Наприклад, створено пісенний гурток «Землячка», в якому діти не тільки співають, а і створюють за допомогою проекту сценічні костюми, вишиті прикраси для оформлення сцени, цікавляться станом і проблемами похилих мешканців-односельців.

А в День захисту Дитини крім концерту обговорювали громадою підтримку дітей-сиріт, збирали для цього кошти.

За допомогою проекту в ЦД працюють курси комп'ютерної грамоти, на яких пройшли навчання роботі на ПК 8 осіб, навчаються ще 8.

Для того, щоб громадяни знали над чим працює сільська рада й інші сільські організації, які існують громадські проблеми і яким чином вони вирішуються, почався випуск інформаційного листка «Вогник». Перший номер був прийнятий селянами із зацікавленням, отримано багато добрих відгуків.

Попереду у КІЖЦ «Зоя» і громади вирішення проблеми бальних танців для дітей, організація правових консультацій для соціально

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

вразливих верств населення, навчання громади плануванню діяльності і багато інших справ, які спрямовані на покращення життя односельців.

Контактна інформація організації :

***Керівник
організації***

Твердохліб Ніна Іванівна

Адреса

с. Новокрасівка Володарського району
Донецької області.

Тел.:

(06246) 23638; (066) 5343737

«Голос громади» формує інформаційний простір на місцевому рівні

Місто Тростянець – адміністративний, промисловий, духовний, історичний центр і транспортний вузол Сумщини, виявилось не позбавленим економічних, соціальних, екологічних проблем, більшість з яких виявилися пов'язаними з функціональною неспроможністю місцевої влади, низьким рівнем демократії та пасивністю громадян у суспільно-політичному житті.

Створення у лютому 2008 р. громадської організації «Голос громади» стало відповіддю громадськості м. Тростянець на виклики часу та на неспроможність місцевої влади забезпечити неупереджене та незалежне інформування громадян.

Громадська організація «Голос громади» створена як громадська телеорганізація. Має ліцензію Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення на право трансляції телевізійних програм на власному каналі «Голос громади» в мережі кабельного

мовлення, Інтернет сторінку www.trostyanyets.tv та видає бюлетень «Ти маєш знати!».

Медіа-портал «Ти маєш знати!» (www.trostyanyets.tv) зареєстровано у Путівнику по мережі Інтернет на сайті www.prostir.ua/catalogue/view.html?q=1300752.

Основною метою діяльності громадської організації „Голос громади” є формування засад інформаційного суспільства в місцевій громаді та впровадження новітніх інформаційних технологій в усіх сферах суспільного життя, висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування, а також сприяння задоволенню та захисту економічних, політичних, соціальних, творчих, національно-культурних, спортивних та інших спільних інтересів членів організації та територіальних громад Тростянецького району.

У 2008 р. організація за фінансової підтримки Тростянецької міської ради та благодійного фонду «Доброта» (м. Тростянець) реалізувала проект «Медіа центр громади». Обсяг допомоги від фонду склав 50,6 тис. грн., від міської ради – 18,9 тис. грн.

У 2009 р. за підтримки Тростянецької міської ради було реалізовано проект «Сприяння інформуванню громадян м. Тростянець в умовах кризи».

Метою проекту було заповнення інформаційного вакууму на місцевому рівні шляхом проведення відео зйомок та поширення відеоматеріалів про життя громади.

Проектом передбачалося збирання, накопичення, обробка та розповсюдження інформації про життя місцевої громади, в т.ч. офіційних матеріалів, медійна підтримка музичних колективів та

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

Клубу любителів класичної музики ім. П.І. Чайковського, благодійних акцій фондів «Доброта» та «Тростянецьчина – рідний край», а також висвітлення таких культурних подій в житті громади як Міжнародний пленер художників «Мальовнича Тростянецьчина», Дні Чайковського в Тростянці, Всеукраїнський сільський фестиваль мистецтв «Боромля», фестиваль Класичної музики ім. Чайковського, Дня міста та ін. Проект діяв з 1 травня по 31 грудня 2009 р. Кошторис проекту складав 25,6 тис. грн., в т.ч. за рахунок міської ради – 10,2 тис. грн.

У 2009-2010 рр. (серпень-червень) організація за фінансової підтримки Фонду Східна Європа реалізувала проект «Розвиток демократичних процесів в громаді м. Тростянець через впровадження громадського медіа та активізацію участі громадян у суспільно-політичному житті громади».

Проект був спрямований на розвиток демократичних процесів в громаді м. Тростянець і досяг своїх цілей.

Проектом було створено чи не вперше в Україні потужний громадський медіа-центр «Ти маєш знати!» у складі телестудії, друкованого ЗМІ громадського спрямування (бюлетень «Ти маєш знати!»), Інтернет - порталу www.trostyansky.net, літературно-мистецької студії, що дозволило значно поліпшити прозорість діяльності владних структур та сприяло подальшій демократизації процесів в громаді міста.

Здійснення в рамках проекту таких публічних заходів як круглі столи, публічні обговорення проблем, тренінги, творчі майстерні та їх широке висвітлення у зазначених засобах та шляхом трансляції на

створеному в рамках проекту місцевому кабельному мовленні дозволило значно активізувати діяльність громадських організацій, депутатського корпусу, вуличних комітетів та волонтерів.

Опитування населення, публічні обговорення: «Місцева влада: якою вона має бути?», «Передвиборчі програми політичних партій: скільки років треба чекати обіцяного?», «Ефективність управління комунальною власністю в місті та районі», «Розвиток громади: реалії та перспективи», «Місцеві ЗМІ: свобода слова чи PR на замовлення», «Сприяння правам інвалідів в громаді м. Тростянець: стан та перспективи», «Місцеві бюджети: ресурси громади чи важелі впливу для чиновників», круглі столи «Адміністративно-територіальна реформа: перспективи для міста та району», «Реформа житлово-комунального господарства», «Муніципальні послуги та управління якістю: огляд кращих практик та перспективи їх впровадження», «Вплив громадських організацій на підвищення прозорості та демократизації дій органів місцевої влади» суттєво вплинули на подолання неспроможності влади та розвиток демократичного процесу в громаді.

Завдяки проекту побачив світ відеофільм відзнятий операторами медіа-центру та членами дитячої дорадчої ради при міському голові про місто Тростянець «Історія і сучасність», що демонструвався для учасників акції «Євро автобус 2010 в Тростянці».

Всі пов'язані з зростанням активності громадян події знайшли своє відображення на сайті організації, в програмах місцевого телебачення, на шпальтах бюлетеню «Ти маєш знати!», в публікаціях місцевої преси.

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

З метою підготовки плану соціально-економічного розвитку м. Тростянець на 2010 рік організація провела серед мешканців міста збір пропозицій до плану соціально-економічного розвитку міста на 2010 рік.

Матеріали про організацію та проект «Розвиток демократичних процесів в громаді м. Тростянець через впровадження громадського медіа та активізацію участі громадян у суспільно-політичному житті громади» розміщалися в місцевій пресі та в мережі Інтернет та стали доступними в режимі он-лайн телебачення не тільки членам громади, а й широким колам світової спільноти.

Організація стала учасником Конференції партнерів проекту «Об'єднуємося заради реформ» (UNITER) «Розвиток громадянського суспільства в Україні та стратегії реформування: громадські організації та суспільні перетворення» (2010).

В рамках проекту, підтриманого фондом Східна Європа, організація отримала суттєвий стратегічний та технічний розвиток. Її працівники пройшли ряд тренінгів у консалтинговій компанії КІУ (м. Київ) та моніторинг. Сума гранту склала 107 тис. грн.

Поряд з тим, організацією були відзняті концерти визначних виконавців з ФРГ, лауреатів чисельних світових конкурсів – піаніста Полянського Олега та скрипаля Еріка Шумана, концерти таких вітчизняних виконавців як Кузьма Скрябін, Віталій Козловський та гуртів «Авіатор», «Реал-О», «Гетьман» та ін.

У другій половині 2010 р. організація за фінансової підтримки Тростянецької міської ради реалізувала проект «Розвиток демократичних процесів в громаді м. Тростянець шляхом

інформування жителів міста про місцеві події з використанням сучасних медійних ресурсів».

В рамках зазначеного проекту здійснюється підтримка сайту тростянецької громади www.trostanets.tv та місцевого кабельного мовлення.

В діяльності організації органічно поєдналися соціокультурні питання місцевої громади та інформаційна складова. Одним із об'єктів впливу ще 2 роки назад організація обрала Клуб збанкрутілого підприємства в одному з мікрорайонів міста. І коли, нарешті, в кінці минулого року громадськості міста вдалося вирішити питання про фінансування капітального ремонту закладу, організація запропонувала громаді, а пізніше і Антикризовій програмі МФ «Відродження» Концепцію закладу, відому їй переважно з досвіду роботи Інституту соціокультурного менеджменту (м. Кіровоград).

Проектна пропозиція отримала схвальну оцінку та підтримку сесії Тростянецької міської ради та МФ «Відродження». В травні організація приступила до її реалізації.

Контактна інформація організації:

Керівник організації	Анатолій Заяц
Адреса	вул. Горького, 58а, м. Тростянець, Сумська обл., Україна, 42600
Тел.:	(05458) 66850
Електронна пошта:	nabat_09@mail.ru
Веб-сайт:	www.trostanets.tv

ГО «Злагода» відновила роботу сільського клубу, як осередку громадської активності

В селі Юріївка Снігурівського району Миколаївської області існує проблема відсутності сільського клубу, яка протягом десятиріч так і не вирішувалась. Місцеві мешканці – це активні та творчі люди, які зберегли хоровий колектив та танцювальний ансамбль, що були неодноразовими переможцями на районних і обласних конкурсах.

Громада села прийняла активну участь у прийнятті рішень та вирішенні конкретних проблем, а саме:

- звернулася до голів районної та сільської ради з питанням виділення приміщення для сільського клубу як осередку громадської активності села.
- розробила кошторис розрахунку вартості ремонту приміщення комунальної власності для роботи сільського клубу як осередку громадської активності.

Афанасіївська сільська рада розташована у південно-східній частині Миколаївської області. Площа населених пунктів -154 га. Населення сільської ради складає 1514 тис.чол. На території сільської ради 2 населених пункти: с.Афанасіївка та с.Юріївка.

Влада та місцевий бізнес підтримала ініціативу громади, а саме:

- виділили приміщення та 100 тис. грн. лише на ремонт;
- доповнила штатний розклад постійною одиницею – завідувача сільського клубу та виділила кошти в сумі 19252 грн. на її утримання.

- Районний центр зайнятості залучив до реалізації проекту безробітних села та сплатив за громадські роботи 9,9 тис грн.
- Місцеві бізнесмени надали транспортні послуги, закупили будівельні матеріали, музикальну апаратуру та меблі.

Активні жителі та молодь активізували сільську громаду для відновлення функціонування сільського клубу як осередку громадської активності села за кількома напрямками:

1. Інформаційна кампанія для залучення уваги жителів села до проблеми відновлення функціонування сільського клубу, як осередку громадської активності села.

2. Співпраця з сільською і районною владою та підтримка місцевих підприємців.

3. Організація громадської роботи, необхідної для проведення ремонту сільського клубу, як осередку громадської активності села за участі місцевих мешканців.

4. Організаційно-масова робота гуртків, місцевого хору та танцювального ансамблю за участю місцевих мешканців села.

5. Урочисте відкриття сільського клубу як осередку громадської активності села, презентація і оцінювання результатів здійснення проекту та поширення досвіду реалізації проекту на території району через ЗМІ (*див. фото 5,6,7 кольорова вставка*).

Послуги, які надає громадська організація:

- Робота місцевого хору та танцювального ансамблю
- Робота Інтернет-клубу
- Гурток рукоділля
- Гурток настільних ігор (шахи, шашки)

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

- Гурток художньої самодіяльності
- Клубу поетів-митців «Журавушка»
- Жіночий клубу «Калина»
- Днів духовності, Днів іменинників
- Зустрічі з цікавими людьми

Завдяки активній роботі громадської організації налагоджена повноцінна робота сільського осередку громадської активності. Осередок громадської активності займається організацією різноманітних заходів у місцях зустрічі, наданням допомоги та консультацій, залученням людей до оздоровчих та культурних програм, забезпеченням духовної підтримки – все це відроджуватиме громаду до існування, додаватиме впевненості та відчуття важливості себе.

Головним досягненням реалізованого проекту вважаємо інтеграцію та активізацію громади у вирішенні нагальних соціальних проблем.

Сільська громадська організація «Злагода» нараховує 10 активістів, але допомагає їм уся громада. Всі працюють на громадських засадах, 12 осіб безробітних на 2 місяці було працевлаштований офіційно через районний центр зайнятості.

До реалізації проекту «Відновлення роботи сільського клубу, як осередку громадської активності» залучено 115 волонтерів.

Організація активно співпрацює зі ЗМІ - інформація розміщується в газеті «Вісті Снігурівщини» (6 тис.прим., періодичність виходу – два рази на тиждень).

У планах громадської організації – активізувати громаду на вирішення проблем, проводити навчання та тренінги місцевих активістів, громадських лідерів по написанню проектів, по фінансовому менеджменту.

Також слід зазначити, що організація домоглася узаконення права перебування осередку громадської активності на постійній основі в приміщенні Юрівської ЗОШ. Для цього сесія Афанасіївської сільської ради прийняла відповідне рішення сільської ради № 3 від 08.07.2011 року.

Для того, щоб повторити успіх громадської організації, на думку керівника організації, потрібно «згуртуватися, визначити проблеми, шукати, стукати у всі двері, не сидіти на місці, не зациклюватися на проблемах та шукати шляхи вирішення проблеми.

Контактна інформація організації:

Керівник організації	Трофименко Людмила Василівна
Адреса	Миколаївська область, Снігурівській район, село Афанасіївка, вулиця Леніна, 13
Тел.:	(05162) 31787
Електронна пошта:	economrda@rambler.ru

Місцева газета силами громадської організації «Селище»

Громадська організація «Селище» була створена в 2010 році. В рамках проекту ПРООН/ЄС «Місцевий розвиток орієнтований на громаду» громадська організація відновила вуличне освітлення трьох вулиць села.

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

Село Селище Тиврівського району Вінницької області є найбільшим селом району. Воно знаходиться на межі Тиврівського і Вінницького районів. Через село протікає річка Південний Буг, проходить колія Південно-Західної залізниці, автодорога Вінниця - Тиврів.

До складу Селищенської сільської ради входять два села: Селище та Урожайне. На території села Селище розміщені: сільська рада, загальноосвітня школа 1-3 ступенів, дитяча дошкільна установа «Лісова Казка», поштове відділення, фельдшерсько-акушерський пункт, будинок культури, працює 14 торговельних точок, 2 ресторани. Земельні частки-паї орендує ТОВ «Селищенське».

У селі Селище проживає 2194 жителі. З них - 1216 жінок та 978 чоловіків, 352 дитини, 767 пенсіонерів, 9 ветеранів війни. Із 1240 людей працездатного віку лише 724 зайняті, решта - безробітні, займаються домашнім господарством.

Громадська організація тісно взаємодіє з сільською радою, районною та обласною адміністраціями. Зокрема під час реалізації проекту «Реконструкція вуличного освітлення в с. Селище» із загальної вартості проекту (159 748грн) 35 400 грн. виділила сільська рада, 7 000 грн. – районна адміністрація, 30 000грн – обласна адміністрація.

Історія організації

Громадська організація «Селище» створена 13 лютого 2010 року. До неї увійшли 140 жителів с. Селище. Створення громадської організації було головною умовою участі у проекті ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду», тому ініціативна

група, що діяла в селі стала ядром організації, навколо якої зібралися зацікавлені люди.

За рік роботи організація завершила великий проект. Ми взяли участь у конкурсі ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду» і отримали грант в розмірі 79000грн на впровадження проекту «Реконструкція вуличного освітлення в с. Селище». За допомогою проекту відновили вуличне освітлення трьох вулиць села. Це дало змогу покращити побутові умови більше 400 жителів, які проживають на даних вулицях. Крім того результатами проекту користуються всі жителі села. Покращилась криміногенна ситуація на вулицях, зменшилась кількість аварій на вул. Кірова, через яку проходить траса обласного значення.

Але основним результатом впровадження проекту є підвищення активності громади. Громадська організація отримала ще більше прихильників. Це дало змогу разом із сільською радою реалізувати ще один проект по відновленню освітлення двох вулиць, цим самим повністю завершивши освітлення села. Крім того силами батьків та за допомогою спонсорів утеплили панельне перекриття над двома групами дошкільного навчального закладу.

Наступним напрямком роботи ГО «Селище» у співпраці з сільською радою буде відновлення будинку культури. У 2011 році ми взяли участь у трьох конкурсах, два з яких виграли: конкурс Міжнародного фонду «Відродження» під назвою: «Трансформування закладів культури в осередки громадської активності та залучення творчих колективів до благодійництва» та у 8 обласному «Конкурсі розвитку територіальних громад».

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

Результати третього конкурсу, в якому ми брали участь, а саме «Всеукраїнського конкурсу проєктів та програм розвитку місцевого самоврядування» ще не відомі.

Громадська організація тісно співпрацює з місцевими ЗМІ, а саме: районною газетою «Маяк» та вінницькою державною телекомпанією ВДТ-6. Завдяки підтримці Міжнародного фонду «Відродження» з серпня 2011 року почала видаватися сільська газета «Селищенська родина», в якій висвітлюються головні події сільського життя (*див. фото 8,9, кольорова вставка*).

Діяльність організації вплинула на життя окремих людей села:

Медун Людмила, 39 років. Працює медсестрою пологового будинку №1 м. Вінниці. З роботи повертається пізно. Нічними вулицями ходити було страшно, неодноразово поверталась додому забруднена проїжджаючими машинами. Після освітлення вулиць дані проблеми зникли.

Панасюк Вікторія, 12 років. Відвідує музичну школу у м. Гнівани (2км від села). Їхати додому доводилось рейсовим автобусом. Батьки змушені були зустрічати дитину після занять. Коли мама працювала у другу зміну, за дитиною виходила хвора бабуся. Зараз дитина самостійно ходить освітленими вулицями.

Бондарчук Фелікса, 73 роки, самотня пенсіонерка. Бабуся живе в останній хаті біля річки. Часто до її подвір'я забігали дикі собаки та лиси. Бабуся не виходила з хати, тільки-но сутеніло. Коли з'явився ліхтар біля її подвір'я, набіги диких тварин припинилися.

Для того, щоб повторити успіх нашої організації, потрібно: перш за все, повірити у свої сили, створити громадську організацію, зібрати в ній всіх активних небайдужих людей, визначити ціль і діяти.

Контактна інформація організації :

Керівник організації Поступайло Наталія Ростиславівна
Адреса 23316, вул. Жовтнева, 104-а, с. Селище,
Тиврівський р-н, Вінницька обл.
Тел.: (097) 9629931
Електронна пошта: nataha72p@bigmir.net

«Молода Просвіта» створює можливості для всебічного розвитку громади в Івано-Франківській області

Івано-Франківською обласною організацією «Молода Просвіта» при підтримці Антикризової Гуманітарної програми МФ «Відродження» протягом травня-липня 2011 року було реалізовано проєкт «Організація недільної школи для мешканців села Витвиця та навколишніх сіл Долинського району», який був покликаний активізувати громаду навколо місцевого будинку культури. Започаткування чотирьох гуртків привернуло також увагу людей із сусідніх сіл – Кальна, Розточки, Липа, Станківці, Церківна та інших. Великою популярністю користувалися творчі заходи – вокальний та театральний гуртки. Комп'ютерні курси, які проходили на базі місцевої школи, теж мали попит як серед дітей, так і серед тих, кому

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

за сорок. Школу бізнес-планування та започаткування власної справи відвідували обрані – ті, кому вистачило влітку наснаги продовжити нелегку працю – навчання. Як результат, було подано два бізнес-плани на обласний конкурс. А творчі колективи своєї праці показали на підсумково-звітному концерті.

Працюючи в напрямку розвитку сільської громади з особливим акцентом на молодь, Івано-Франківська обласна організація «Молода Просвіта» взяла участь у проектному конкурсі від Антикризової Гуманітарної програми Міжнародного фонду «Відродження» «Трансформування закладів культури в осередки громадської активності та залучення творчих колективів до благодійництва». Отримавши підтримку на реалізацію проекту «Організація недільної школи для мешканців села Витвиця та навколишніх сіл Долинського району», протягом травня-липня було започатковано чотири гуртки: вокальний, театральний, комп'ютерний та бізнес-планування.

Спершу ми налаштували контакти із сільською та районною владою, заручилися їх підтримкою. Потім провели зустріч із краєзнавцями, на якій розповіли про заплановані заходи по активізації громади навколо будинку культури і запросили усіх активно брати участь. Охоплена нами територія налічує близько півтори тисячі громадян, 10% з яких у підсумку долучилися до започаткованої нами діяльності. Гуртки привернули також увагу людей із сусідніх сіл – Кальна, Розточки, Липа, Станківці, Церківна та інших.

Причиною обрання осередком активності саме села Витвиця, яке розташоване серед мальовничих лісу та гір в сторону від траси, було

його центральне розташування по відношенню до інших залучених населених пунктів, наявність єдиних школи, де навчаються діти зі всієї околиці, та будинку культури, у якому також знаходиться сільська бібліотека, краєзнавчий музей. Місцем функціонування проекту став місцевий будинок культури, хоча не усі заходи відбувалися саме тут. Комп'ютерні курси, до прикладу, проходили у відповідно обладнаному шкільному класі, який дирекція надала у безкоштовне користування. Завдяки цьому близько 60 селян від 10 до 50 років мали змогу отримати ази користувача комп'ютера.

Усі гуртки вели приїжджі спеціалісти. На перше заняття по вокалу – прослуховування – прийшло багато як співаків, так і слухачів. Усе відбувалося ніби на справжньому кастингу: мікрофон, сцена, репертуар, глядачі, журі. Відома співачка Руслана Деніга та композитор Іван Лабач відібрали найкращих. Після декількох занять діти взяли участь у виїзних концертах до Дня селища Отинія (Коломийський район), у літньому дитячому таборі «Сокіл» (Галицький район), святкуванні Івана Купала біля Ратуші в обласному центрі. А для найталановитіших буде безкоштовно записано фонограми.

Курси бізнес-планування мали за мету активізувати місцеве населення до розвитку зеленого туризму, адже усі природні умови сприяють цьому. По закінченні навчань було відібрано та подано на обласний конкурс два бізнес-плани. В подальшому очікуємо, що громада дозріє до використання місцевих ресурсів для залучення економічно-вигідних інвестицій на запропонованих їм ярмарках бізнес-ідей.

Як підсумок тримісячної діяльності, до уваги як місцевої влади, так і, в першу чергу, мешканців було запропоновано підсумково-звітний концерт у народному домі села Витвиця. До проведення якісного свята долучилися обласне об'єднання «Просвіта», надавши необхідну апаратуру та кошти на гощення, та чиновники обласного рівня, закупивши подарунки для учасників дійства. У співпраці із сільським головою та районними ЗМІ, було належним чином поширено інформацію. На таку подію локального значення прийшло подивитися чимало людей – вільних місць не було. Аудиторія гучно вітала як вихованців вокального гуртка, так і гостей – творчі колективи із області та району. Але фаворитами стали гумористичні театральні постановки у виконанні учасників драматичного гуртка. Тепер усі ці артисти – зірки місцевого значення (*див. фото 10,11,12, кольорова вставка*).

Про започаткування та хід реалізації проекту через електронну розсилку прес-анонсів та прес-релізів постійно повідомлялися місцеві ЗМІ. Інформація подавалася як в інтернет-виданнях, так і в обласних, районних газетах, радіо. Спершу ми зверталися до журналістів, з якими уже доводилося працювати. Потім наводили контакти із новими ЗМІ: з коротким описом проекту приходили безпосередньо до редактора газети чи радіо, коротко розповідали та залишали надруковану інформацію. У деяких випадках нам призначали зустріч пізніше, в інших відразу все записували. Але відмов не було. На обласному телебаченні зняли 30-тихвилинну програму, присвячену саме даному проекту. Крім преси, новина про проект та різноманітні заходи поширювалась через афіші та

оголошення на стендах в охоплених проектом селах. Інформація висвітлювалась на сторінках організації у соцмережах, були створені сторінки з подіями на Facebook.

Загалом протягом трьох місяців було 39 відгуків у ЗМІ (без згадувань на сторінці МФВ «Відродження»), а саме: 7 – на радіо; 2 – на телебаченні; 17 – в інтернет-виданнях (без згадувань на сторінці МФВ «Відродження»); 13 – у газетах.

Через соцмережу Facebook інформацію отримало близько тисячі осіб (кількість запрошуваних друзів та пересилка події друзям друзів).

Через ЗМІ інформацію отримало близько 250 тисяч осіб (бралися до уваги кількість населення області, тираж газет, слухачька та глядацька аудиторія, і враховувався від'їзд людей на літній період).

У більшості статей та сюжетів ми постійно згадували про необхідність участі місцевої влади у розвитку культурно-соціального життя та економічного становища села і активно закликали їх до цього.

Реалізація проекту підняла активність громади навколо сільського будинку культури. Започаткована діяльність знайшла свій відгук у продовженні існування трьох із гуртків. Проект дав поштовх розвитку схожих заходів у інших селах району. Мешканці охопленої території повірили у свої сили та можливості.

Учасники гуртків в анкетному опитуванні висловили цілковите захоплення реалізованим проектом. Усі бажають продовжувати розпочаті заняття. На базі витвицької школи планується започаткування платних комп'ютерних курсів. Театральний та

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

вокальний гуртки будуть функціонувати під керівництвом тих же викладачів вокалу та двома учасниками театрального гуртка.

Село Витвиця отримало гучну рекламу у ЗМІ.

Реалізація проекту позитивно вплинула на усіх членів «Молодої Просвіти», підкріпила імідж організації, яка працює в напрямку просвітництва і культурно-соціального розвитку села. З'явилися плани подальшого поширення напрацьованих результатів на інші райони області. Крім того, співпраця із обласним об'єднанням «Просвіта» і надалі продовжуватиметься.

Реалізація проекту сприяла створенню осередку «Молодої Посвіти» у шести охоплених проектом селах. З'явилися контакти із ГО «Інститут соціокультурного менеджменту», які допоможуть навчитися правильно організовувати подальшу діяльність у сільській місцевості.

Діяльність організації вплинула на життя окремих людей села:

Діана Карпович, 13 років. Після навчання у вокальному гуртку неодноразово виступала на концертах у м. Івано-Франківськ та деяких районах. На підсумково-звітному концерті у с. Витвиця її мама не стримувала сліз радості. Батьки надалі підтримуватимуть починання дочки.

Богдан Бандра, 53 роки. Працюючи сільським головою, Богдан Миколайович скористався можливістю отримати навички комп'ютерного користувача, які необхідні для роботи, та власним прикладом залучив громаду до навчання.

Контактна інформація організації:

**Керівник
організації
Адреса**

Бардяк Євгенія

76018, м. Івано-Франківськ, вул. Грушевського,
18

**Тел.:
Електронна
пошта:**

(093) 1545635, (050) 6787602, (0342) 540609
molodaprosvita.if@gmail.com

**Своєю активністю громада Олександрійського району
завдячує Олександрійському районному благодійному
інформаційно-консультативному центру**

Олександрійський районний благодійний інформаційно-консультативний центр (ОРБІКЦ) офіційно створений в 2002 році. За роки його діяльності реалізовано багато проектів, заходів по активізації громад району, благодійні заходи. Своїми завданнями організація вважає сприяння розвитку культури, в тому числі реалізації програм національно-культурного розвитку, доступу всіх верств населення, особливо малозабезпечених до культурних цінностей та художньої творчості; підтримка талановитої, творчої молоді; сприяння охороні і збереженню культурної спадщини, історико-культурного середовища, пам'яток історії та культури; сприяння розвитку охорони здоров'я, масової фізичної культури, спорту і туризму, пропагуванню здорового способу життя.

Місто Олександрія, що знаходиться в Кіровоградській області, налічує близько 37 тис чоловік населення. В місті діє 34 клуби та 33 бібліотеки.

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

У своїй роботі ОРБІКЦ має досвід співпраці із владою. На жаль, це не постійна практика, проте поодинокі випадки підтримки все таки існують. Також громада бере участь у проектах організації. Наприклад, в проєкті «Сузір'я доброго почину» було залучено кошти від фізичних осіб, що масово купували речі на добродійній виставці.

Історія організації

У 1998 році на тренінгу Черкаського ресурсного центру Шоколова Тетяна, нині президент ОРБІКЦ, вперше почула про силу громадського руху у суспільстві, його вплив на суспільні зміни.

ОРБІКЦ з 1999 року працює як інформаційно-консультативний пункт для районних НДО та є показовим центром громадської активності.

З 1999 року на базі Інформаційно-консультативного пункту при районному будинку культури здійснювалося навчання в рамках «Школи лідерів НДО», організатором якої був Центр підтримки творчих ініціатив (за цей період пройшли підготовку понад 100 учасників серед яких представники НДО, культури, освіти, медицини, ЗМІ міста і району).

Із 2002 року організація офіційно зареєстрована Олександрійським районним управлінням юстиції.

В 2005 році відбулося навчання в Українсько-польській школі аніматорів, завдячуючи якій керівництво ОРБІКЦ мало можливість ознайомитися із досвідом роботи Центрів активності локальної на базі будинків культури.

Реалізовані проєкти:

«Виставка соціальних проектів» (2003-2004). Мета: сприяння соціальній взаємодії влади, бізнесу і громадськості у вирішенні соціальних проблем громад, пошук механізмів міжсекторної взаємодії. У рамках проекту були проведені наступні заходи: тренінг «Розробка соціальних проектів», виставка соціальних проектів, круглий стіл.

«Сузір'я доброго почину» (2007). Мета: сприяння відродженню та розвитку традицій українського доброчинства, шляхом проведення заходів, направлених на мобілізацію місцевих ресурсів для вирішення суспільних проблем громад Олександрійщини. В рамках проекту проведено: Фестиваль доброчинства «Благодійність – щедрість людської душі», виставка-продаж виробів декоративно-ужиткового мистецтва, ярмарок соціальних проектів.

«Мистецтво проти наркотиків і СНІДУ» (2007). Мета: проект спрямований на зменшення проявів негативних явищ у молодіжному середовищі. В рамках проекту була проведена виставка малюнків учнівської молоді «Мистецтво проти наркотиків і СНІДУ», круглий стіл «СНІД – міфи, факти, реальність», випущена друкована продукція із соціологічним дослідженням по кількості молоді в селах Олександрійщини та процентному співвідношенні наркотично залежних та хворих на СНІД.

«Організація інформаційного обміну: у кожного є проблеми, які легко вирішувати разом» (2008). Мета: шляхом об'єднання зусиль НДО, закладів культури, влади та бізнесу привернути увагу суспільства до проблем культури. В рамках цього проекту було проведено інформаційну сесію «Роль інформаційного обміну у

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

вирішенні місцевих проблем», круглий стіл за участі представників різних суспільних кіл.

«Мистецтво проти наркотиків і СНІДУ» (2007). Мета: проект спрямований на зменшення проявів негативних явищ у молодіжному середовищі. В рамках проекту була проведена виставка малюнків учнівської молоді «Мистецтво проти наркотиків і СНІДУ», круглий стіл «СНІД – міфи, факти, реальність», випущена друкована продукція із соціологічним дослідженням по кількості молоді в селах Олександрійщини та процентному співвідношенні наркотично залежних та хворих на СНІД.

«Організація інформаційного обміну: у кожного є проблеми, які легко вирішувати разом» (2008). Мета: шляхом об'єднання зусиль НДО, закладів культури, влади та бізнесу привернути увагу суспільства до проблем культури. В рамках цього проекту було проведено інформаційну сесію «Роль інформаційного обміну у вирішенні місцевих проблем», круглий стіл за участі представників різних суспільних кіл.

Благодійні заходи:

- Благодійний марафон «Ширше коло доброчинства – ранок добрих справ настав» по збору коштів на реконструкцію Протопопівської ЗОШ (2005).

- Доброчинний захід «Свято сала» (2005) був спрямований на відродження національних традицій доброчинства.

- Свято подяки «Квітка милосердя в букет добра» (2008-2009), спрямований на висловлення подяки меценатам благодійникам.

- Різдвяні, Пасхальні та на свято Миколая благодійні акції для дітей-сиріт, малозабезпечених родин, багатодітних родин (2002-2010).

Також були проведені наступні заходи по активізації громад району:

- Презентація районного будинку культури «Культура починається з душі» (2005).

- Круглий стіл «Негативні явища у молодіжному середовищі» (2006-2007).

- Свято козацької слави «Козацький майдан» (2006-2009).

- Фестиваль любительських об'єднань та клубів за інтересами (2006).

- Фестиваль волонтерського руху «Спішіть творити добро» (2008).

- Фестиваль любительських об'єднань та клубів за інтересами молодіжного напрямку (2009).

- Свято європейської кухні «Інтеграція довкола традицій» (2009).

- Свято регіональної культури «Великодні забавлянки» (2010).

- Районний конкурс «Портфоліо нашого клубу» по активізації роботи в закладах культури клубного типу району (2010).

- Родинне свято «Хай буде шана в кожній хаті і дух сімейства за столом» (2008-10).

Для реалізації названих проектів організація має такі ресурси – факс, принтер, відеокамера, 2 комп'ютери та фліп-чарт. Для допомоги в роботі залучаються волонтери, їх в організації 7 чоловік.

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

Проект «Будинок культури і громада: разом до розвитку і влади» є першим проектом організації, що підтримується Антикризовою гуманітарною програмою Міжнародного фонду «Відродження» і наразі знаходиться на стадії реалізації. Мета проекту – впровадження нових форм роботи будинків культури з недержавними організаціями району задля подолання наслідків фінансово-економічної кризи в регіоні (*див. фото 13, кольорова вставка*).

ОРБІКЦ тісно співпрацює з місцевими ЗМІ: матеріали про діяльність організації транслювались на місцевому каналі «КТМ», статті друкувались в районній газеті «Сільський вісник», а також в місцевих газетах «Олександрійський тиждень», «Городской курьер», «Олександрійська правда», та різних інтернет-сайтах.

Свою подальшу діяльність організація вбачає у продовженні активізації громади шляхом інформування і показових заходів, розповсюдженні прикладів успіху інших громадських організацій.

Прикладом позитивних змін в житті громади завдяки діяльності організації може бути реалізація проекту «Сузір'я доброго почину», який на добродійній виставці-продажу зібрав кошти для дітей сиріт школи-інтернату.

Хоча президент ОРБІКЦ Шоколова Тетяна Степанівна говорить, що вони тільки на дорозі до успіху, свої здобутки коментує улюбленою фразою: «Успіх – це висока скеля і тільки той досягне її вершин, хто не боячись втоми збиратиметься по її кам'янистих стежках».

Контактна інформація організації:

Керівник організації Шоколова Тетяна
Адреса Кіровоградська область, м. Олександрія, вул. Діброви, 27
Тел.: (05535) 90708, (05535) 40427, факс: (05235) 90831
Електронна пошта: alexrda@ukrpost.ua

**ТІМО «Відкриті двері» допомагає молоді
працевлаштуватись**

Громадська організація Кіровоградське телевізійне інформаційне молодіжне об'єднання «Відкриті двері» зареєстрована в 2000 році. В квітні 2011 року розпочала реалізацію проекту «Інформаційно-консультативний центр з питань працевлаштування як засіб вирішення конкурентоспроможності молоді на ринку праці Кіровоградщини» за підтримки Антикризової гуманітарної програми Міжнародного фонду «Відродження».

На базі партнера проекту – Кіровоградської обласної бібліотеки для юнацтва ім.О.М.Бойченка, відкрито і діє інформаційно-консультативний центр з питань працевлаштування молоді.

Безкоштовний, недержавний Центр з питань працевлаштування молоді відкрито на Кіровоградщині вперше. Молодь міста та області має можливість: інформування про наявні вакансії, доступу до мережі Інтернет з метою пошуку роботи, навчання щодо оформлення документів, необхідних при працевлаштуванні та при

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері проходженні попередньої співбесіди; відвідування тренінгів, ярмарки вакансій, і звісно, отримує можливість працевлаштування.

Терміном дії проекту функціонування Центру передбачено з квітня по вересень 2011 року.

Населення м. Кіровограда становить 244,4 тис. чоловік, Кіровоградської області – 1085,7 тис. чол., з них близько 30 % - молодь. Одне із найболючіших питань Кіровоградщини – питання працевлаштування молоді, її конкурентноспроможність на ринку праці. На жаль, випускник вузу, одержавши вищу освіту, не може скласти конкуренцію досвідченому фахівцю, навіть якщо той є особою пенсійного віку й ніби-то повинен звільнити своє робоче місце для працевлаштування молодого фахівця. Сучасна молодь, щоб довести свою необхідність в робочому процесі підприємства, повинна вміти відстояти свою кандидатуру при проведенні відбору на посаду. Багато установ працює в напрямках працевлаштування молоді. Але послуги комерційних бірж та агенцій, на жаль, не завжди по кишені молоді. За даними Кіровоградського міськрайонного центру зайнятості на обліку протягом 2010 року перебувало 6625 молодих людей віком до 35 років, за цей період працевлаштовано 3422 особи, охоплено професійним навчанням та перенавчанням – 961 особа, взяли участь у громадських роботах – 930 осіб даної категорії.

Але, на жаль, не кожна дівчина або хлопець звертається до послуг центрів зайнятості. Це і моральні, і соціальні та інші перепони. Щоб взяти участь у тренінгу, який проводять спеціалісти державних центрів зайнятості, потрібно стати на облік; а висококласний,

кваліфікований тренінг з залученням першокласних спеціалістів в приватній агенції коштує від 1550 грн. і вище для однієї особи. Таку суму не в змозі заплатити випускник вузу, який ще не знайшов роботи.

Відкриття спеціалізованого безкоштовного інформаційно – консультативного центру для молоді дає можливість цій категорії населення, перебуваючи в звичному середовищі, проводити пошук нових можливостей для працевлаштування, отримувати поради, консультації, здобувати нові знання для успішного пошуку роботи. Корисні поради консультанта Центру, тренера, інших фахівців спрямовані на молодіжні проблеми, сприятливе середовище для спілкування, можливість обміну проблемами, їх обговорення та пошук шляхів їх вирішення, безкоштовне користування Інтернет-послугами (сайти з працевлаштування) сприяло підняттю рівня популярності Центру.

В рамках реалізації проекту громадська організація тісно співпрацює з обласним та міськрайонним центрами зайнятості; Управлінням освіти і науки, Управлінням у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації; Головним управлінням юстиції у Кіровоградській області; відділом у справах сім'ї і молоді Кіровоградської міської ради; обласним та міським центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; а також роботодавцями.

Загальний бюджет проекту склав 35000 грн. Крім того, додатково близько 60% від бюджету проекту вдалося залучити не в якості коштів, а в якості послуг, що є не менш важливим показником. Головними партнерами проекту виступили Кіровоградська обласна

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

бібліотека для юнацтва ім. О.М. Бойченка, яка безкоштовно надала офісне приміщення для розташування Центру, приміщення та обладнання для проведення заходів (тренінги, семінари, ярмарок вакансій), працівники бібліотеки виступили волонтерами, які забезпечили технічну (інженер з обслуговування комп'ютерів), інформаційну (розповсюдження інформації) та іншу допомогу на шляху реалізації проекту. Обласний та міськрайонний центри зайнятості виступили інформаційними партнерами: література для оформлення пересувної виставки, газети з переліками наявних вакансій «Служба зайнятості»; інформаційні виступи фахівців під час відкриття Центру та при проведенні ярмарку вакансій.

Завдяки спільній діяльності та підтримці Міжнародного фонду «Відродження» послугами Центру скористалося понад 1600 користувачів. 53 молоді особи безкоштовно одержали необхідні навички для вдалого працевлаштування шляхом участі у двох тренінгах. 352 особи взяли участь в ярмарку вакансій, де безкоштовно отримали уявлення про сучасний стан ринку праці Кіровоградщини, наявні на цьому ринку підприємства, установи, організації, які готові запропонувати робочі місця, здобули шанс отримати роботу шляхом проходження індивідуальної співбесіди. Завдяки участі у ярмарку вакансій роботодавці міста Кіровограда мали змогу прорекламувати своє підприємство, підібрати необхідні кадри. Представники державних структур, громада міста, ЗМІ мали змогу взяти участь в обговоренні проблеми працевлаштування молоді, знайти шляхи та методи спільного вирішення цієї проблеми на семінарі (залучено 55 фахівців різних державних і недержавних

установ, організацій, підприємств, які сьогодні працюють над цією проблемою) та під час прес-конференції за результатами діяльності Центру (*див. фото 14, кольорова вставка*).

Завдяки співпраці з засобами масової інформації діяльність Центру і заходи в межах проекту висвітлено: на обласному телебаченні в програмі «Ранкова кава» (глядацька аудиторія – мешканці м.Кіровограда та Кіровоградської області); місцевому телеканалі ТTV в програмі «Акценти дня» (глядацька аудиторія мешканці м.Кіровограда); в газетах: «21 канал» (тираж 53000), «Наше місто» (тираж 5000), «Майбутнє за молоддю» (тираж 1000 прим). Отже, інформацію отримали приблизно 69000 осіб. Через мережу Інтернет на сайтах, форумах, соціальних мережах, де подавалась інформація та відеоролики, інформацію отримали понад 214576 відвідувачів.

Головним результатом реалізації проекту стала працевлаштована молодь, яка отримала можливість влаштуватися на постійне місце роботи, на стажування, отримати або поповнити власні професійні навички шляхом участі у волонтерській діяльності. Таким чином до праці залучено близько 80 осіб. А це немалий показник за такий невеликий термін існування Центру. Як би проект не було реалізовано, можливо ця молодь залишилась би незадіяною в трудовій діяльності, а значить, не отримувала б заробітну плату та корисний для себе трудовий досвід.

Історія організації

ТІМО «Відкриті двері» є спадкоємцем телевізійного клубу «Відкриті двері», створеного в 1997 р. обласною бібліотекою для

Фото 1. "День батька", проведений ГО "РОДІС",
м. Комсомольськ, 2010 рік

Фото 2. "День батька", проведений ГО "РОДІС",
м. Комсомольськ, 2011 рік

Фото 3. Виступ дітей в Центрі розвитку дитини,
с. Новокраснівка

Фото 4. Заняття з англійської мови,
Центр розвитку дитини,
с. Новокраснівка

Фото 5. Клуб до ремонту, с. Юрївка

Фото 6. Клуб після проекту "Відновлення сільського клубу як осередку громадської активності", с. Юрївка

Фото 7. Відкриття клубу, с. Юрївка

Фото 8. Перший номер газети "Селищенська родина", виданий ГО "Селище"

Фото 9. Результат реалізації проекту за підтримки
МФ "Відродження", с. Селище

Фото 10. Звітний концерт "Молодої просвіти",
м. Івано-Франківськ

Фото 11. Звітний концерт "Молодї просвіти",
м. Івано-Франківськ

Фото 12. Звітний концерт "Молодї просвіти" після
реалізації проекту за підтримки МФ "Відродження",
м. Івано-Франківськ

Фото 13. Репетиція місцевої групи у Олександрійському районному будинку культури

Фото 14. Тренінг ТІМО "Відкриті двері" по працевлаштуванню", м. Кіровоград

Фото 15. Клуб активності громади, смт. Дворічна

Фото 16. Семінар "Ресурсний центр клубу активності громади", смт. Дворічна

Фото 17. Фестиваль "Скіфська пектораль", м. Немирів

Фото 18. "Скіфська пектораль",
плаття і прикраси - витвір рук учас-
ників фестивалю, м. Немирів

Фото 19. Організатори благодійної виставки, м. Немирів

Фото 20. Активісти "Апельсина", м. Чернівів

Фото 21. Дитячий майданчик, зроблений руками батьків, м. Чернігів, мікрорайон Коти

Фото 22. Рок-опера "Юнона і Авось" у клубі "Альтернативний 38-й", м. Чернігів

Фото 23. Дитячий садочок до ремонту, с. Новобогданівка

Фото 24. Дитячий садочок після ремонту в рамках проекту "Сонечко нашим дітям", с. Новобогданівка

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

юнацтва ім. О.М. Бойченка спільно з обласною Державною телерадіокомпанією. Засідання клубу щотижня демонструвались обласним телебаченням. У них брали участь відомі діячі культури, політики, фахівці багатьох галузей знань. Різною, але завжди своєчасною та корисною для молоді, була тематика засідань («Безробіття серед молоді», «Обдаровані діти», «Двомовність: проблеми, перспективи» тощо). Протягом років було сформовано коло активної, інтелектуально розвинутої молоді. Саме за ініціативи постійних членів клубу у 2000 році було зареєстровано громадську організацію ТІМО «Відкриті двері». З того часу організація опікується проблемами молоді. В складі організації 35 членів, жінки та чоловіки різного віку. Організація проводить різноманітні заходи для молоді та за участю молоді; підтримує тісні зв'язки з державними та громадськими організаціями, проводить спільні заходи. Так, наприклад, створено і діє інформаційно-консультативний центр для НДО області. Метою центру є надання інформації про діяльність громадських організацій, благодійні програми та конкурси, а також консультації з різних аспектів діяльності НДО. Громадська організація Кіровоградське телевізійне інформаційне молодіжне об'єднання "Відкриті двері" має фонд видань на допомогу лідерам НДО, який постійно поповнюється.

Активна співпраця налагоджена з Інститутом соціокультурного менеджменту (ІСКМ), Кіровоградським обласним благодійним фондом «Майбутнє за молоддю», обласною громадською організацією об'єднання болгар «Нашите Хора», Центром підтримки творчих ініціатив (ЦПТІ), ГО «Соціальної адаптації», ГО

«Єлисаветградський узвіз»; обласною жіночою інформаційною службою (ОЖІС) в місті Кіровограді та з багатьма іншими організаціями.

Протягом декількох років реалізовано п'ять проектів з різних суспільно - важливих тем:

- проект міжнародної громадської організації «Міжнародний центр перспективних досліджень» (МЦПД) «Громадське лобіювання зменшення шкоди» за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження». В рамках проекту та з метою вивчення альтернативних поглядів на державну політику щодо контролю над тютюном в якості регіонального партнера організовано та проведено публічне обговорення на тему «Державна політика контролю над тютюном в Україні». Для обговорення було сформовано 4 групи, що представляли зацікавлені сторони: владу, бізнес, громадські організації, лікарів. Всього в обговоренні взяли участь 43 представника громадськості м. Кіровограда (2005 рік);

- проект від Посольства Королівства Нідерландів – Програма «Матра/КАП» «Інформаційна підтримка громадських організацій Кіровоградського регіону як засіб підвищення активності місцевих громад» (2005-2006рр.) В рамках реалізації проекту випущено навчально-документальний фільм «Шлях до успіху: НДО Кіровоградської області», який демонструвався на каналі обласного телебачення та розповсюджено фільмокопії серед НДО; проведено обласну конференцію «Міжсекторна співпраця у вирішенні місцевих проблем», видано та поширено збірку матеріалів конференції «Міжсекторна співпраця у вирішенні місцевих проблем». Проект і

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

його заходи сприяли розбудові громадянського суспільства в Кіровоградській області (72 учасника Конференції, 100 дисків, 100 екз. збірки матеріалів);

- проект «Громадським ініціативам – професійний рівень» за фінансової підтримки ІСАР «Єднання» (2005-2006рр.). В рамках проекту проведено семінар-тренінг для представників ОГС; надані консультації з питань організації роботи місцевих громад щодо контролю над тютюном; проведені заходи з різними категоріями населення (лікарями, педагогами, молоддю, представниками влади та ОГС) з метою інформування про проблему та шляхи її вирішення в Україні та за її межами; круглий стіл з проблеми контролю над тютюном «Чисте повітря» для лідерів та представників місцевих громад Кіровоградщини; підготовлювались та розповсюджувались серед лідерів та представників місцевих громад Кіровоградщини щомісячні інформаційні бюлетені з проблеми контролю над тютюном.

- проект «Ви маєте про нас знати » (2009 р.) Реалізовано у рамках конкурсу малих грантів Кіровоградського обласного об'єднання громадян «Інститут соціокультурного менеджменту» (КООГ«ІСКМ») і профінансовано за рахунок коштів Фонду ім.Стефана Баторія. В рамках проекту проведено бліц-опитування населення міста «Що ви знаєте про проблеми дітей-інвалідів?», круглий стіл «Ви маєте про нас знати», тренінг для десяти дітей з обмеженими функціональними можливостями «Що робити, щоб мене почули?».

- проект «Екологічні проблеми міста в полі зору молоді». Проект реалізовано в рамках конкурсу малих грантів Творчого об'єднання «Технології оптимального розвитку особистості» (ТО «ТОРО») і профінансовано за рахунок коштів Фонду ім. Стефана Баторія. (2009р.) В рамках проекту проведено фотоконкурс (залучено 42 особи учнівської молоді). За матеріалами конкурсу було оформлено пересувну фотовиставку «Екологічні проблеми міста в полі зору молоді», яку переглянули близько 3900 осіб (Демонструвалася: к/т «Зоряний». ДОЦДЮТ, ЗОШ № 4, ЗОШ № 5, ОЮБ ім. О.М.Бойченка). Зі скриньки пропозицій, що була біля виставки, отримано більше 100 пропозицій та коментарів щодо екологічних проблем м.Кіровограда. Підготовлено і видано Інформаційний буклет «Екологічні проблеми міста Кіровоград» (500 екземплярів). Проведено круглий стіл «Екологічні проблеми міста Кіровоград: шляхи їх подолання» (залучено 21 представник активної громадськості, представники влади). Інформацію про захід висвітлено на місцевому телебаченні Кіровоградською обласною телерадіокомпанією (телепередача «День за днем»), в газеті «Кіровоградська правда». Населення дізналося про екологічні проблеми міста, та про участь молоді у їх вирішенні. Оформлено віртуальну виставку «Екологічні проблеми міста в полі зору молоді».

- проект «Інформаційно-консультативний центр з питань працевлаштування як засіб вирішення конкурентоспроможності молоді на ринку праці Кіровоградщини» за підтримки Антикризової

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері гуманітарної програми Міжнародного фонду «Відродження» (2011р.).

Діяльність організації вплинула на життя окремих людей міста:

Мартиненко Олена, 25 років. Заміжня, має сина Максима 5 років. Дитина знаходилась вдома з матусею, яка не могла знайти роботу за фахом. Завдяки участі в тренінгу і ярмарку вакансій, які проводились в межах проекту влаштована на роботу в дитячий садок на посаду діловода. Окрім цього Максима зараховано в дитячий садочок, де працює його матуся. Це дуже зручно для родини і допомагає заощаджувати родинний бюджет.

Окулева Тетяна та **Суліма Поліна** – студентки Кіровоградського державного педагогічного університету ім.Володимира Винниченка (факультет іноземних мов). Завдяки проекту залучені до волонтерської праці. Проводять безкоштовні заняття з англійської мови для молоді на базі Кіровоградської обласної бібліотеки для юнацтва ім. О.М. Бойченка. Проведення таких занять надає студенткам цінний досвід викладацької діяльності, можливість оцінити свої знання, навчитись працювати з аудиторією. При подальшому працевлаштуванні на роботу вони можуть розраховувати на рекомендації від керівництва бібліотеки. Натомість, молодь Кіровограда має можливість безкоштовно відвідувати такі заняття. З квітня до червня 2011 року такі заняття відвідували 16 чоловік. Заняття поновлюються з 14 вересня. Але бажаючих їх відвідувати вже вдвічі більше.

Семко Тетяна, 37 років, має доньку 7 років. Завдяки участі в тренінгу і ярмарку вакансій, які проводились в межах проекту, вона подала своє резюме, пройшла конкурсний відбір і влаштована на посаду бібліотекаря I категорії. Родина отримала додаткові кошти до сімейного бюджету. Це допомога, адже донька йде до школи і так багато всього треба придбати.

Подальші плани громадської організації:

Членами громадської організації ТІМО «Відкриті двері» спільно з волонтерами партнерської організації (Кіровоградська обласна бібліотека для юнацтва ім.О.М.Бойченка) буде продовжено роботу інформаційно-консультативного центру з питань працевлаштування молоді, а саме: допомога в пошуку роботи через Інтернет, допомога в складанні документів, необхідних при працевлаштуванні, одержання та розповсюдження інформаційних матеріалів Кіровоградських обласного та міськрайонних центрів зайнятості; роботодавців, з якими налагоджена співпраця. На замовлення учбових закладів міста для молоді будуть проводитись інформаційні зустрічі з представниками державних установ з метою обговорення сучасних проблем з працевлаштування молоді та шляхів і методів їх усунення. Обов'язково питання працевлаштування молоді буде підійматися під час проведення інформаційних сесій, які проводяться для лідерів громадських організації громадською організацією ТІМО «Відкриті двері» на базі бібліотеки; представник громадської організації братиме безпосередню участь у підготовці занять для учнівської молоді з питань працевлаштування. Завдяки співпраці з ОЮБ ім.О.М.Бойченка та представників ТІМО

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

«Відкриті двері», молодь матиме можливість відвідувати заняття профорієнтаційного клубу «Профі». Налагоджено роботу по працевлаштуванню молоді, а відповідно буде проводитись робота стосовно пошуку нових проектних пропозицій по даній тематиці, пошуку спонсорів, можливості залучення до участі в проектах інших громадських організацій на партнерських засадах.

Досвід написання та реалізації даного проекту показав, що створення таких Центрів можливе і необхідне громаді Кіровоградщини. Також про існування проблем молодіжного безробіття було заявлено представникам державних установ. Це ще один шанс на те, що даними проблемами почне опікуватися держава. А найголовніше те, що волонтери проекту під час реалізації проекту набули корисні знання й навички, які будуть використані в подальшій діяльності центру, а при необхідності – надання волонтерської допомоги іншим організаціям під час реалізації подібних проектів, адже налагодити комунікативно-відкриті зв'язки з молоддю, викликати довіру та повагу – це справа не проста.

Контактна інформація організації:

**Керівник
організації**

Савенко Лариса Миколаївна

Адреса

м. Кіровоград, вул. Декабристів 6/15, 25006

Тел.:

(0522) 227793

Електронна

timo_od@mail.ru

пошта:

Веб сторінка:

<http://www.timo.kr.ua>

Відновлення історичної спадщини силами «Фонду сільських громад Дворічанщини»

Клуб активності громади на базі Дворічанського районного Будинку культури був створений в січні 2011 року, а вже з 29 квітня в селищі Дворічна стартував проект «Ресурсний центр активності громади на базі Дворічанського районного Будинку культури».

Проект реалізується ГО «ФСГД» за підтримки Антикризової гуманітарної програми Міжнародного фонду «Відродження».

Ресурсний центр для сільських осередків громадського життя на базі Дворічанського районного Будинку культури створений для того, щоб надавати підтримку активності громади району у вирішенні проблем місцевого розвитку.

Бенефіціаріями проекту було визначено актив громади села Мечникове у діяльності щодо збереження історичних об'єктів – садиби Іллі Мечникова, мікробіолога, Нобелівського лауреата. Одним із заходів проекту, спрямованих на підтримку активу села Мечникове у роботі по збереженню об'єктів села стала фандрейзингова акція «Щоб розквітали покоління – разом відродимо коріння».

В результаті акції, для вирішення важливого питання – відродження історичної спадщини, яка сьогодні майже втрачена, були успішно мобілізовані ресурси громади, влади та бізнесу. Вперше в історії Дворічанського району на відродження історичної спадщини села Мечникове з'явилися кошти – 8575 грн., які були зібрані громадою за сприяння влади та місцевих підприємців.

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

Дворічанський район розташований на північному сході Харківської області, у лісостеповій зоні. Населення району складає 18800 чоловік. На території району 55 населених пунктів, 13 сільських рад, 1 селищна рада, 15 сільськогосподарських підприємств. В районі діють 15 шкіл. Мережа закладів культури налічує 22 клубних заклади та 24 бібліотеки.

Дворічанський район називається Приоскіллям. Він надзвичайно красивий. Той, хто хоч раз побував тут, довго згадуватиме його. Широкі лани межують з тополевыми алеями і зеленими перелісками. В прозорій воді річки Оскіл у літній сонячний день віддзеркалюються високі гіллясті верби і сосни. Вздовж його правого підвищеного берега далеко тягнуться білі, немов бурани в морі, крейдяні пагорби і схили...

Унікальною є місцева історична спадщина – залишки родинної садиби Нобелівського лауреата мікробіолога Іллі Ілліча Мечникова. До нашого часу у селі Мечникове збереглися об'єкти цієї спадщини: напівзруйнований будиночок, панський ставок, панська криниця, великий льох унікальної цегляної кладки.

Громадська організація «Фонд сільських громад Дворічанщини» з 2005 року тісно взаємодіє з районною державною адміністрацією та районною радою, селищною та сільськими радами по напрямку збереження історичної спадщини села. Нас підтримують керівники сільськогосподарських підприємств, фермери та підприємці. За роки співпраці з партнерами, вдалося побудувати стосунки, основані на довірі. На наш погляд, саме довіра та позитивний імідж нашої організації сприяли успішності організованої в межах проекту

фандрейзингової кампанії. За три місяці ГО «ФСГД» на відродження історичної спадщини району залучено 8575 грн. із різних джерел (сільськогосподарські підприємства, фермери, мешканці району).

Історія організації.

Громадська організація «Фонд сільських громад Дворічанщини» розпочала свою діяльність у 2005 році в якості ініціативної групи «Розум+». Офіційно НУО «ФСГД» зареєстрована 31 травня 2010 р. В організації об'єдналися лідери, які довгі роки працювали в культурі Дворічанського району. Об'єдналися, щоб покращити життя, розвиваючи гармонійне середовище, щоб надати підтримку кожному, хто прагне зробити життя цікавішим, змістовнішим та заможнішим; щоб спільно напрацьовувати рішення та реалізовувати ініціативи, спрямовані на покращення сьогодення та майбутнього громади Дворічанського району.

Для обговорення і вирішення різноманітних питань збиралися у вільній кімнаті РБК. Ця кімната була без ремонту, захарашена. Тут і народилася ідея створити клубне формування «Клуб активності громади». Інформацію про можливість перетворення закладів культури на сучасні установи для громад знайшли на сайті Міжнародного фонду «Відродження». Розробили положення про «Клуб активності громади», намітили поточні та перспективні плани. Керівником «Клубу» обрали Любов Бабенко – ветерана культури з 38-ми річним стажем роботи.

На сьогодні, організація надає інформаційні, дозвілєві, Інтернет послуги громаді Дворічанського району.

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

ГО «ФСГД» реалізує проекти «Ресурсний центр активності громади на базі Дворічанського районного Будинку культури Харківської області» за підтримки Антикризової гуманітарної програми Міжнародного фонду «Відродження», «Розвиток сільського зеленого туризму у селі Мечникове Дворічанського району на 2011 – 2012 роки» за підтримки Фонду Генрі Ноуена, розпорядником якого в Україні є Інститут Лідерства та управління Українського Католицького Університету.

В результаті реалізації проекту «Ресурсний центр активності громади» була відремонтована кімната районного Будинку культури – Клубу активності громади (наклеєні шпалери, виготовлені та встановлені двері, ґрати на вікна; пофарбовані вікна, двері та підлога; відремонтовані сходи) *(див. фото 15,16, кольорова вставка)*.

Створено сайт «Громада Дворічанщини», який став першим районним Інтернет – ресурсом.

Надається підтримка активу громади села Мечникове у діяльності щодо збереження історичних об'єктів села – садиби Іллі Мечникова, мікробіолога, Нобелівського лауреата та відновлення повноцінного функціонування Мечниківського сільського клубу.

Успішною виявилася проведена влітку 2011 року фандрейзингова кампанія «Щоб розквітали покоління – разом відродимо коріння». В рамках кампанії були розповсюджені 1000 мотиваційних листівок з закликом об'єднатися ресурсами для збереження залишків садиби Мечникова. Офіційними листами ми звернулися до всіх сільських голів та керівників фермерських господарств району. До

фандрейзингової кампанії було залучено ансамбль народної музики «Ярмарок» з міста Харкова. В рамках проекту спільно з цим колективом був проведений благодійний концерт.

Всього було зібрано 8575 грн. За ці кошти ми змогли оплатити послуги творчого колективу та спрямувати 5075 грн. безпосередньо на першочергові ремонтні роботи унікального льоху Мечникова. Таку кампанію проводили вперше, тому вчилися і робили висновки. Допомогли консультації партнерських організацій: Фондації імені князів-благодійників Острозьких, м. Рівне (з питань фандрейзингу та благодійності); Інституту розвитку глобального суспільства, м. Київ (з питань адвокатури, стосунків із владою).

За ініціативи районної державної адміністрації в день проведення благодійного концерту 14 серпня 2011 року був проведений сільськогосподарський ярмарок, який посприяв масштабності заходу і забезпечив присутність мешканців сіл на концерті професійного творчого колективу. Також було оголошено міні – конкурс на кращу сільську садибу в селі Мечникове на районному Дні громади у вересні місяці, що активізувало громаду у покращенні благоустрою села.

Під час реалізації проектів члени нашої організації вчаться працювати в команді, спільно вирішувати проблеми. Інформаційний бюлетень для громадських активістів та інша література, яку надає Інститут соціокультурного менеджменту допомагає в роботі з громадою.

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

Після перерахованих заходів активісти ГО зрозуміли, що для того щоб робити добрі справи, треба лише бажання, активність всієї громади, а буде бажання – знайдуться і кошти.

Завдяки проектам ГО «ФСГД» знають в усьому районі, позитивний імідж організації зростає.

В організації штатних працівників немає. Активістів – 7 чоловік. Завдяки проектам маємо ноутбук та багатофункціональний пристрій. До своєї діяльності залучаємо волонтерів – членів громади. ГО «ФСГД» має тісний зв'язок із засобами масової інформації, зокрема районною газетою «Дворічанський край», місцевою радіокомпанією «Приоскілля». Організація має свій сайт. Сайт містить розділ «Центри активності громади», який виконує функції просвітницького та комунікуючого ресурсу для сільських громад району.

У планах громадської організації: продовжити роботу по відродженню історичної спадщини району; взяти в оперативне управління Мечниківський сільський клуб; залучити волонтера з Корпусу мира; активізувати громаду на вирішення проблем; проводити навчання, тренінги для місцевих активістів та місцевих лідерів по написанню проектів та фандрейзingu.

Діяльність організації вплинула на життя окремих людей району:

На початку нашої діяльності представники громади села Мечникове були зневіреними у власних можливостях, у владі та почувалися «непотрібними», «забутими», «неспроможними». Ці

настрої ми відчували під час роботи з громадою «з двору до двору». Ця робота була складною і не завжди вдячною.

На сьогодні, в результаті безпосередньої роботи з громадою (зустрічі у селі, фасилітації у селі, лобістські зустрічі громади з владою на базі Ресурсного Центру) сформувався стійкий актив мотивованих представників громади села Мечникове.

Вперше, за історію села, активом громади був розроблений план дій по відродженню історичної спадщини села, з'явилася віра.

10 представників громади Дворічанщини відвідали с.Костилівка Рахівського району Закарпатської області з метою вивчення успішного досвіду сільського зеленого туризму. З перших вуст успішного та позитивного господаря «Садиби Йонаша» Василя Івановича Йонаша люди почули: «Щоб займатися сільським зеленим туризмом необхідне розуміння влади, готовність бути слугою людей; вивчити «плюси» і «мінуси» зеленого туризму в регіоні; робота в команді А найголовніше – ВІРИТИ в успіх!» З'явилася мотивація, ресурси для втілення першочергових планів теж є.

Контактна інформація організації:

Керівник організації	Ковтун Людмила Миколаївна
Адреса	Харківська область, Дворічанський район, смт. Дворічна, вул. 35-ої Гвардійської дивізії, 26
Тел.:	(099) 9633922
Електронна пошта:	dvorich@yandex.ru
Веб сторінка:	www.dvorich.info

Програма «Українські традиції успішної громади» від Немирівської спілки творчих ініціатив

Розвиток проекту «Українські традиції успішної громади», підтриманий Міжнародним фондом «Відродження» в рамках Антикризової гуманітарної програми «Перетворення закладів культури на осередки громадської активності та залучення творчих колективів до благодійництва».

Поштовхом для створення програми були події у жіночому клубі, коли його учасниці, заперечавшись про жінку Прем'єр Міністра, вирішили надіслати їй листа. Спілкування з відділом Громадських зв'язків Кабінету міністрів стало наступним кроком до програми пов'язаної з закладами культури, що можуть стати ресурсними центрами місцевих громад.

Спочатку були:

1. Створення у 1999-2000 роках інформаційного центру при Немирівській районній бібліотеці, в рамках проекту «Школа виживання для жінок» підтриманого Єврокомісією за програмою “Tasis”. Центр став невід'ємною часткою бібліотеки, але знадобилось одинадцять років, щоб працівники районної бібліотеки почали діяти самостійно й отримали можливість стати учасниками програми «Бібліоміст».

2. Створення в 2003 році Центру громадських зв'язків на базі методичного відділу Немирівського районного будинку культури.

3. Розробка програми та її підготовка йшли кілька років. Проходили консультації, навчання, пошук партнерів. У 2008 році до

МФ «Відродження» був поданий проект «Українські традиції успішного суспільства», який, на жаль, не був підтриманий.

4. У 2007 році була зареєстрована Вінницька обласна громадська газета «Мирів» культурно-мистецького спрямування. У 2010 році започатковано сайт газети www.myriv.com.ua.

Всі ці зусилля були спрямовані на зміну ситуації, що ставить заклади культури в позицію «небажаних утриманців громади». Ми шукали нові нестандартні рішення.

Обраний напрямок: «Немирівський районний будинок культури – ресурсний центр територіальних громад району – база для створення соціального підприємництва навколо громадської газети «Мирів», інформаційно-консультаційний навчально-тренінговий центр для молоді, громадських організацій, сільських закладів культури та громадських лідерів сільських общин». Форми роботи:

1. Інформування: Ми виходили з того, що працівник культури є в першу чергу носієм інформації, здатної підтримати продуктивний зв'язок між владою і громадою, та організувати громаду на спільні дії; що газета є таким інформатором, організатором та мобілізатором на допомогу сільському працівнику культури, в якого обмежений доступ до інформації; також кожен працівник сільського закладу культури та бібліотеки може розповсюдити, або навіть продати 10 примірників газети «Мирів» (10 осіб – то вже ініціативна група озброєна інформацією, здатна підняти громаду на вирішення проблем села). Але не так сталося, як гадалося. З 36 працівників сільських закладів культури, що були присутні на нараді лише 24 придбали газету для себе по ціні 2 грн., жоден з них не взяв

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

безкоштовно по 10 примірників газет для розповсюдження у власній громаді, на тренінг залишилось 13 осіб, до кінця тренінгу не залишилось нікого.

2. Навчання та тренінги для працівників закладів культури, представників НГО та лідерів громадських груп: на другому тренінгу з представників культури було дві особи. Ми свідомо запрошували на тренінги, наголошуючи на тому, що участь в тренінгах справа потрібна, але добровільна. Представників НГО району на тренінгу (крім членів Немирівської спілки творчих ініціатив та жіночого клубу) не було, натомість приїхали зацікавлені лідери з Вінниці та Липовець. Тому було прийняте рішення Конференцію заплановану в проекті зробити у вигляді масового заходу з представленням різних форм співпраці будинку культури з громадою, бізнесом і владою. Ми запросили до участі голів сільських рад, безробітну молодь, працівників культури. В кожную сільську раду було направлено листа з запрошенням, анкетною та примірниками двох номерів газети «Мирів». В кожную сільську раду подзвонив добровільний помічник: пенсіонер, полковник податкової служби, мешканець Вінниці, активний член земляцтва села Грабівці Воронюк Микола Федорович. Але в конференції взяли участь лише представники Грабовецької громади.

3. Підтримка творчих студій та клубів за інтересами. Цей напрямок в програмі «Українські традиції успішної громади» дав помітний результат. Крім студії Тетяни Оцупок – яка з 3 осіб виросла до 10-15, розпочали роботу курси по виготовленню прикрас,

пожвавилась робота Жіночого клубу, він став самостійним, до нього прийшли нові люди.

4. Допомога молодим фахівцям у створенні власної справи. Дуже енергозатратний напрямок, як для керівника Центру громадських зв'язків. По-перше: індивідуальна робота з кожним, хто хоче розпочати власну справу. По-друге – вигорання після того, як черговий «кандидат» забрав час у команди програми, не приймає участі в консультаціях підготовлених для нього особисто. По-третє – додатковий час після 17-00 та до 19-00, в будинку культури для забезпечення роботи клубів за інтересами, бо єдина матеріально відповідальна людина це працівник РБК, (кинути матеріально технічну базу на керівника студії, чи гуртка який не відповідає за неї не можливо).

5. Заохочення громади до благодійництва. Поки що нам не вдалося отримати в рамках проекту помітного результату, хоча деякі прояви були.

6. Створення волонтерських груп. Говорити про групи можливо. Але такі групи: перша 6 осіб виконавці програми, друга 2 особи що розповсюджують газету «Мирів» у Немирові, третя Жіночий клуб – який вже має досвід волонтерської роботи, четверта учасники творчих студій, що активно допомагають в організації виставок та масових заходах напряму з ними пов'язаними. Цей напрямок потребує постійної роботи, вміння цікаво ставити завдання групам, інтереси яких близькі до тої мети, за для реалізації якої сформована волонтерська група.

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

7. Всі ці напрямки роботи не можуть бути ефективними без інформаційної підтримки, тому розвиток газети, та організація масових заходів з командою газети «Мирів» та спільно з іншими ЗМІ є важливим напрямком роботи. Цільове інформування здатне прискорити активізацію роботи закладів культури до співпраці з громадою, громадськими організаціями та лідерами місцевих громад.

Проект «Українські традиції успішної громади» розпочався 29 квітня 2011 року. До 1 грудня в рамках проекту проведено 2 планових тренінги; організовано 3 виставки робіт творчої студії, керівником якої є Тетяна Оцюпок; керівник та учасники студії взяли участь у двох благодійних (фаховій та персональній) виставках у Вінниці та Немирові. Також проведено фестиваль «Скіфська пектораль», благодійну виставку-продажу та відкриття Кіноклубу. Виконавці проекту брали участь у всіх масових заходах Немирівського районного будинку культури, надаючи технічну та волонтерську допомогу. Під час щорічної зустрічі на Зелені свята Немирівського земляцтва проведена нарада з педагогами Сітковецької школи інтернату, керівником вокальної студії Немирівської музичної школи та редактором журналу «Вінниччанка», під час якої було прийнято рішення про організацію спільних благодійних заходів з початком нового навчального року.

Центр громадських зв'язків ніс навантаження ще одного проекту підтриманого МФ «Відродження» в рамках Антикризової гуманітарної програми «Якщо ви молоді та не працевлаштовані, то ми йдемо до вас». Проекти взаємодоповнювали один одного і саме

це дозволило діяльність в кожному з них зробити максимально ефективною. Але це не допомогло спонукати працівників культури району та владу до необхідної співпраці в програмі «Українські традиції успішної громади»: влада у особі голови адміністрації зайняла позицію спостерігача, а заклади культури без «вказівки з гори» проігнорували два тренінги і великий масовий захід: «Разом проти кризи», в основі якого була публічна конференція «Заклади культури потрібні громаді, бізнесу і владі». Ми сформували низку різних заходів навколо конференції для того, щоб продемонструвати громаді, а насамперед владі та працівникам культури деякі форми роботи в яких вигідні стосунки громади, бізнесу і влади формуються працівниками культури на базі Будинків культури та клубів.

4 серпня 2011 року в рамках заходу «Разом проти кризи» пройшли Круглий стіл з питання працевлаштування молоді, авторський тренінг волонтера Корпусу Миру США в Україні з створення власного резюме та проходження співбесіди у роботодавця, майстер класи з прикладного мистецтва, консультації представників мережевих компаній, екскурсія Немировом та на Немирівські вали.

Учасники заходу були у захопленні подіями, що відбувались на 5 різних площадках Немирівського РБК. Це були Фойєс, Зал муз, Малий зал, Центр громадських зв'язків, Великий зал, Парадні сходи РБК. Але про активну участь відвідувачів заходу ми не можемо говорити. Голови сільських рад приїхали, не взявши з собою працівників культури, і від'їхали як тільки з заходу пішло

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

керівництво району, безробітні теж розбігались відразу після того як відмітилися у представників Немирівської служби зайнятості.

На конференції був присутнім замісник голови Немирівської районної ради, представників адміністрації, і начальника відділу культури не було.

Досягненням масового заходу «Разом проти кризи» була підтримка компанії «Nemiroff», яка надала продукти для перерв на каву, забезпечила екскурсію транспортом, її представники прийняли активну участь у всіх подіях що відбулись того дня в РБК.

Перший успіх програми «Українські традиції успішної громади» – фестиваль «Скіфська пектораль». 9 листопада 2011р. в день української писемності і мови зібралась організаційна група, яка зазначила, що допоки громада не стане безпосередньою учасницею подій всі зусилля довести їй якусь важливу інформацію марні, тому разом ми вирішили, що фестиваль цього року буде спрямовано на підтримку ідей, що бентежать людей. І якщо ми не можемо допомогти матеріально допоможемо інформаційно, та організаційно.

Захід який пройшов у рамках фестивалю 20 листопада складався з Благодійної виставки-продажу в якій учасниками були і діти і дорослі. Та відкриття Кіноклубу, сюжети якого ілюстрували громадські ідеї учасників фестивалю (*див. фото 17,18,19, кольорова вставка*).

Після фестивалю до Центру громадських зв'язків потягнулись люди з проектами вирішення власних та громадських проблем. Але залишився з 10 лише один. Майже так як і за першу частину програми.

Програма «Українські традиції» нарешті зрушила з місця. Наступним кроком є робота по організації благодійних зборів під час перегляду фільмів у Кіноклубі. Та організації та проведення конкурсу з громадських та молодіжних ініціатив.

Немирівський район був найбільшим в Вінницькій області (кількість населення впала з 65000 в 1991р. до 53327 осіб на даний час). Тут проживають представники 12 національностей, сільське населення 33 тис., міське 20,3 тис. осіб, кількість будинків культури 32, клубів 23, бібліотек 53, 1 музей «Літературна Немирівщина», 1 музична школа. Кінотеатр ліквідовано й внесено до складу Немирівського РБК. Всього в закладах культури працює 240 осіб. (До 1992 року в районі було 100 закладів культури та 100 бібліотек).

- Стосунки із владою та місцевим бізнесом: Немирівська спілка творчих ініціатив активно співпрацює і з владою і бізнесом. Але з найбільшим підприємством «Nemiroff» час від часу існує протистояння (громадські організації спільно з міською радою захищали музичну школу, дитячий садочок, воду).

- Ми підтримуємо контакти з Центром підтримки творчих ініціатив, Фондацією князів благодійників Острозьких та Інститутом соціокультурного менеджменту.

- У співпраці з Немирівським відділом культури та НГО створено: Інформаційний центр при Немирівській ЦРБ, Центр громадських зв'язків при Немирівському РБК.

- З допомогою громадських організацій Немирівського району Вінницьких та національних НГО ми надаємо консультативні та тренінгові послуги, допомагаємо в реалізації проектів, або вирішенні

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

соціальних проблем конкретних осіб, допомагаємо молоді розпочати власний бізнес, надаємо правові консультації з допомогою Правозахисної групи Подільського центру прав людини. Проблему ми перетворюємо в програму і разом з тим хто звернувся до нас знаходимо шляхи її вирішення. Найвдалішим проектом був «Комп'ютер для сліпих», а зараз дуже важка ініціатива – допомога творчої молоді у захисті пам'ятки історії архітектури Сокілецького млина. З 1999 року до 2011 року до Інформаційного центру та центру громадських зв'язків звернулось більше тисячі громадян. Не отримують послуги лише ті, хто сподівається, що ми все зробимо за нього. Кожен день в Центрі громадських зв'язків від 5 до 10 відвідувачів. Люди починають усвідомлювати, що зміни вони повинні робити самі, а робити це легше, коли ти об'єднуєш власні інтереси з інтересами інших.

- Як тільки закінчується проект – в нашій організації не залишається оплачуваних працівників. Наша організація – волонтерська. Знаходити ресурси на оплату праці та виплату податків складно. В проекті ми спробували впровадити форму створення соціального підприємства. Але поки що це не реалізувалось.

- Ми використовуємо базові ресурси Немирівського районного будинку культури, де виділено вмебльоване приміщення і по запиту безкоштовно надаються будь-які площі РБК для організації просвітницьких, масових та навчальних заходів. Організація має в наявності два комп'ютера, ноутбук та

мультимедійний проектор (придбані в програмі «Українські традиції успішної громади»), нетбук, модем.

Створення власної газети, написання матеріалів, робота з дописувачами, волонтерами і персоналом газети «Мирів» забирала більше часу ніж було розраховано в проекті «Українські традиції успішної громади». Справді, навчитись плавати можна лише у воді. Сайт має 193 користувача, 178 статей, 42732 відвідання. До друку подано 2 випуски газети: тираж кожного номеру 3000 примірників. Газету безкоштовно розповсюджували у Немирові, Вінниці, Тульчині, Липівці. Надіслали головам сільських, селищних та міської ради Немирівського району, на всіх масових заходах проекту, партнерам. Залишилось по 600 примірників газети для розповсюдження в Барському районі. Частина газет була продана молодими волонтерами, гроші було використано на транспортування газети в Тульчин та харчування волонтерів. Другий номер газети волонтери програми верстали самі. Для верстки третього номеру змінили програму, тому що виникають технічні помилки під час друку. Розпочато роботу над 3 номером газети в рамках програми «Українські традиції успішної громади». Матеріали сайту газети ми популяризуємо з допомогою соціальних мереж, партнерів і друзів.

Із запланованих заходів готується Круглий стіл на тему «Розвиток громади і туристика». Проводимо консультації з партерами, владою, бізнесом. Наступним кроком буде організація благодійного концертно-виставкового туру в районах Вінницької області, плануємо п'ять, але мабуть, встигнемо лише три. І

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері фінальним заходом повинен бути щорічний Фестиваль, присвячений Дню української писемності і мови «Скіфська пектораль».

Діяльність організації вплинула на життя окремих людей району:

Успішною в проєкті стала власна справа молодої художниці **Тетяни Оцупок**. Завдяки підтримці проєкту «Українські традиції успішної громади» (надання приміщення, допомога в організації виставок у РБК та в Вінниці, консультації спеціалістів РБК, взаємодія з Центром зайнятості, Будинком школяра, бібліотекою) вона отримала матеріальну допомогу на придбання матеріалів та оплату роботи з відвідувачами художньої студії два рази на тиждень. Інформація в газеті «Мирів», на її сайті, та в міській газеті «Вісник Немирова» допомогла Тетяні отримувати стабільні заробітки, створити власну студію, отримати в безкоштовне користування окреме приміщення для власної художньої студії. В програму прийшли 3 нових волонтери. Автор та адміністратор сайту газети «Мирів» **Олексій Кривда** відновив свої заняття в ВНЗ та змінив напрямок навчання. Журналіст **Ніна Чуб** робить перші кроки, як редактор газети.

На питання «Що потрібно зробити, щоб повторити ваш успіх?» керівник організації впевнено відповідає: «Не здаватись!»

Контактна інформація організації:

<i>Керівник організації</i>	Ірина Кононова
<i>Адреса</i>	22800, вул. Горького, 53, кв. 15, м. Немирів, Вінницької обл.
<i>Тел.:</i>	(04331) 21047, (0432) 693792
<i>Електронна пошта:</i>	selenasmuga@i.ua
<i>Веб сторінка:</i>	www.myriv.com.ua

Альтернатива 38 від «Апельсину»

Молодіжна громадська організація «Центр прогресивної молоді «Апельсин» розпочала свою діяльність, як група ініціативної молоді м. Чернігова на початку 2000 року. Після півторарічної діяльності, розширенням напрямків діяльності та збільшенням кількості учасників, лідерами групи було прийнято рішення про офіційну реєстрацію організації в органах державної влади. Офіційна дата реєстрації – 27 березня 2002 року.

Стратегічне бачення організації – ми бачимо м. Чернігів, в якому живе здорова, освічена, талановита, працьовита та патріотично-налаштована молодь!

Мета створення організації – всебічний розвиток молоді м. Чернігова шляхом проведення клубної роботи та реалізації освітніх програм.

Відповідно до мети організації виникла необхідність орендувати приміщення для реалізації молодіжних програм. У 2003 році розпочалися важкі переговори з представниками міської ради щодо оренди непрацюючих закладів культури (клубів) на території м. Чернігова. На той час державна влада, як центральна так і місцева, не сприймали представників третього сектору (НДО), як помічників і партнерів у вирішенні соціальних проблем українського суспільства. Ставлення до представників НДО було зверхнім, байдужим. Вважалось, що громадські організації це – групи аматорів, які прагнуть залучити кошти з державних установ на

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

реалізацію якихось малозначущих програм, або взагалі – є збудниками соціального невдоволення громади.

Важкі перемовини з керівництвом Чернігівської міської ради, акції під стінами мерії, на підтримку надання приміщення, в яких приймала участь молодь міста (понад 300 осіб), закінчилися повною перемогою! 01 грудня 2004 року між чернігівським фондом комунального майна та МГО ЦПМ «Апельсин» було підписано договір оренди будинку культури за адресою вул. Тичини 47.

Будинком культури, в той час його назвати було важко. Приміщення, побудоване у 1973 році, не мало жодного капітального ремонту, з 1996 року взагалі не працювало – вхідні двері були забиті наглухо іржавими цвяхами. «Без вікон, без дверей – повна хата людей!» - це не загадка, це було приміщення, до якого з острахом зайшли представники ЦПМ «Апельсин». Розпочалась важка праця по відновленню клубу. 2004-2005 роки запам'яталися постійною втомою від праці та постійними конфліктами з «неформальними» лідерами молоді мікрорайону «Коти», які всіляко намагалися пригальмувати/зруйнувати соціальну діяльність клубу.

В 2005 році відбувся переломний момент. Озвучено назву клубу - «Альтернативний 38-й», основні приміщення клубу відремонтовано, осередки алкогольного тиску придушені, на постійній основі проводиться робота з молоддю за наступними напрямками:

Оздоровчі програми – секції з пауерліфтингу та фітнесу, проведення любительських змагань з пауерліфтингу. Надання молоді (клієнтам та відвідувачам клубу) інформації стосовно алкогольної та наркотичної залежності, ВІЛ/СНІДу та хвороб, що

передаються статевим шляхом, сексуального/репродуктивного здоров'я молоді.

Освітні, демократичні програми – проведення семінарів з інституційного розвитку для лідерів громадських організацій, ініціативних груп, органів студентського самоврядування м. Чернігова. Проведення кампаній з просвіти та активізації молодих виборців. Проведення кампаній громадянського представництва з метою привернення уваги чернігівської державної влади до потреб чернігівської молоді.

Культурний напрямок – репетиційна база для молодих музикантів, які грають альтернативну та рок-музику, проведення концертів альтернативної та рок-музики, присвячених соціально-важливим подіям суспільства, проведення музичних вечорів та тематичних дискотек для змістовного дозвілля молоді мікрорайону «Коти».

Волонтерські програми – залучення активної молоді до вирішення соціальних проблем міста, а також до участі в соціально-важливих проєктах, акціях організації «Апельсин» (*див. фото 20, кольорова вставка*).

Діяльність клубу «Альтернативний 38-й», як центру соціальної активності громади мікрорайону «Коти»

У травні 2011 року ЦПМ «Апельсин» отримав грант від Міжнародного фонду «Відродження» в рамках Антикризової гуманітарної програми «Трансформація закладів культури в осередки громадської активності та залучення творчих колективів до благодійництва».

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

Мета проекту – всебічний розвиток молоді мікрорайону «Коти» шляхом проведення клубної роботи та реалізації просвітницьких програм на базі клубу «Альтернативний 38-й».

Основні заходи проекту:

1. Частковий ремонт приміщень та технічне до оснащення клубу;
2. Створення соціального паспорту мікрорайону «Коти» (м. Чернігів);
3. Проведення соціальних заходів для молоді мікрорайону «Коти» (навчання роботі з ПК, доступ до мережі Інтернет, робота спортивних секцій та організація спортивних змагань, тематичні дискотеки тощо);
4. Навчання соціально-активної молоді мікрорайону за темами: «Молодіжне лідерство», «Молодіжне підприємництво», «Створення ініціативних груп та молодіжних громадських організацій», «Організація змістовного дозвілля молоді».
5. Благодійна допомога дітям з малозабезпечених та неблагополучних родин мікрорайону.

Мікрорайон «Коти» до 1970 року було селом, яке знаходилося в безпосередній близькості до м. Чернігів. У 1971 році, після побудови в околицях села великого промислового підприємства, відбулося приєднання села до міста. Так виник мікрорайон «Коти». Забудова мікрорайону – одноповерхові приватні будинки, без централізованої системи каналізації, з частковим централізованим водо/газопостачанням, частковою телефонізацією. В мікрорайоні є 3-ри гуртожитки, які є найбільш криміналізовані та в яких проживає найбільша кількість неблагополучних сімей. Основними місцями

спілкування та проведення дозвілля місцевого населення були: стара бібліотека, «наливайка», розташована напроти клубу, місце вивозу сміття та цвинтар. Мікрорайон налічує близько 3 000 жителів, з яких 300 молодих юнаків та дівчат віком від 13 до 25 років. Саме ця категорія молоді є цільовою групою клубу «Альтернативний 38-й» та даного проекту.

Слід відзначити той факт, що в маленьких населених пунктах, в тому числі селах та маленьких мікрорайонах, де жителі пов'язані тісними спорідненими зв'язками, добре знають один одного – до нової людини або організації ставляться з великою пересторогою та упередженням. ЦПМ «Апельсин» знадобилося близько двох років аби у місцевої громади, місцевої молоді з'явилися перші прояви цікавості і довіри до діяльності клубу.

Першим активістом клубу, з числа молоді мікрорайону, став Михайлов Олександр Сергійович. Енергійний, харизматичний лідер, який цікавиться різними видами єдиноборств та екстремальними видами відпочинку, почав активно цікавитися діяльністю клубу та запрошувати на заходи клубу своїх знайомих. Так формувалась майбутня команда молодіжної організації «Семаргл», яка на 90% складається з молоді мікрорайону та займається екстремальними видами відпочинку.

Другим на заняття секції пауерліфтингу, завітав 17-ти річний Туряниця Артем. Спочатку, молодий, здоровий парубок не зміг присісти зі штангою вагою всього тридцять кілограм. Але, вже друге відвідування секції сформувало його долю на подальше 5-ти річчя. Артем став постійно тренуватися, після закінчення школи вступив

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

до Чернігівського національного педагогічного університету (факультет фізкультури і спорту), в 21 рік став абсолютним чемпіоном Чернігівської області з пауерліфтингу: жим штанги лежачи – 120 кг., присідання – 320 кг., станова тяга – 270 кг. Зараз Артем успішно виступає на українських та міжнародних змаганнях, став тренером клубу в секціях пауерліфтингу, яку відвідує 16 юнаків мікрорайону «Коти» та секції фітнесу, яку відвідує 5 дівчат мікрорайону.

Третьою активісткою клубу стала молода мама в декретній відпустці Демиденко Лілія. Створивши власний музичний проект – гурт «Конгломерат», що грає альтернативну музику, Лілія почала виступати на сцені клубу. Згодом, гуляючи з іншими молодими мамами біля клубу, у Лілії з'явилася ідея – побудувати на прилеглій до клубу ділянці землі дитячий майданчик. Дозвільні питання взяли на себе керівники ЦПМ «Апельсин». Завідувач клубу забезпечив ідею будівельним матеріалом: дошки для гойдалок та машини безкоштовно надало керівництво сусідньої пилорами, труби та арматуру (безкоштовно) надало підприємство, яке займається прийомкою металобрухту, відпрацьовані автомобільні шини, з яких було вирізано: благородних лебедів, поважного слона, прекрасну ледачу черепаху та прудконогого краба взяли (безкоштовно) на СТО. Всі зварювальні, розпилювальні, фарбувальні роботи проводили батьки дітей, які зараз з такою радістю грають на цьому майданчику (*див. фото 21, кольорова вставка*).

Четвертою, долучилася до діяльності клубу юна Шевченко Юлія. Учениця 10-го класу школи №33 стала на постійній основі (раз на

два місяці) проводити тематичні дискотеки для юнацтва та молоді мікрорайону. Слід відзначити той факт, що ці дискотеки викликають неабиякий інтерес і серед молоді прилеглих мікрорайонів: «ЗАЗ», «Ремзавод». Середня відвідуваність складає понад 80 юнаків та дівчат віком від 13 до 18 років. Дискотеки проходять в теплій, дружній атмосфері без вживання алкогольних та наркотичних напоїв (тютюн палять, тишком, за клубом). Під час проведення дискотек відвідувачам надається інформація у вигляді листівок та коротких повідомлень ведучого на теми: алкогольної та наркотичної залежності, ВІЛ/СНІДу та хвороб, що передаються статевим шляхом, сексуального/репродуктивного здоров'я молоді.

Загалом, діяльність клубу охоплює близько 1 200 юнаків та дівчат м. Чернігова віком від 13 до 25 років, з них – близько 170 осіб підлітки та молодь мікрорайону «Коти».

Важливим аспектом діяльності клубу є створення соціального паспорту мікрорайону. Тепер ми чітко знаємо скільки неблагополучних/малозабезпечених сімей налічує мікрорайон, де і в яких умовах вони мешкають, яку саме допомогу потребують діти з цих сімей.

Не менш важливим аспектом є довіра дорослої громади мікрорайону, яка виникла до клубу, за час його діяльності. Ще кілька років тому, після сьомої години вечора, батьки приходили до клубу зі страхітливим питанням: «Що тут робить моя дитина!?». І коли на власні очі бачили відповіді: одні діти сиділи за ПК (у соціальних мережах), інші займалися спортом, інші проводили час на музичних репетиціях, то страх змінювався на спокій. У

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

процентному співвідношенні ця довіра виглядає так: 60% - дорослого населення мікрорайону підтримують діяльність клубу, 30% - байдуже ставляться до його діяльності, 10% - категорично проти існування клубу.

Цей успіх став можливим завдяки фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження» в рамках проекту «Клуб «Альтернативний 38-й» - осередок розвитку фізичного, інтелектуального, творчого потенціалу молоді мікрорайону «Коти».

Ця підтримка надала нам можливість технічного дооснащення клубу: забезпечення оргтехнікою, підвищення якості звукової апаратури, проведення нагальних ремонтних робіт. Без зайвої скромності констатую: «На даний час клуб «Альтернативний 38-й» є найбільш технічно оснащеним, найбільш відвідуваним соціальним закладом міста Чернігова та й загалом – всієї Чернігівської області».

Успішна діяльність будь-якої організації, в тому числі і громадської, залежить від згуртованості та професіоналізму тих людей (команди), які працюють в ній. МГО ЦПМ «Апельсин» пощастило. Пощастило з початку її створення, адже декілька цікавих ідей об'єднали п'ятьох абсолютно різних молодих людей. Ці люди, незважаючи ні на які обставини: розбіжності у поглядах/характерах, робочі конфлікти, іноді безгрошів'я – ідуть поряд 11 років! Ці люди постійно вдосконалюють свої професійні навички, насамперед навчаючись у більш старших та успішних організацій. Як приклад – участь у «Школі розвитку локальних ресурсів», яку проводила Фундація ім. князів-благодійників Острозьких (м. Рівне). Участь членів нашої організації у цій школі,

впровадження отриманих знань в систему роботи ЦПМ «Апельсин» стало суттєвим проривом в нашій діяльності та надало можливість досягти фінансової стабільності організації.

В останні три роки до складу (волонтерів) організації долучилося ще 5 унікальних, креативних особистостей. Один з них - В'язовик Вадим – майор МНС у відставці. Змалку, самотужки, досконально освоївши музичний інструмент – гітару, молодість та зрілість Вадим присвятив благородній професії – рятівника. Вийшовши у відставку, він вирішив присвятити своє життя творчості. Одного разу зайшовши до клубу, він сказав: «Я перетворю цей заклад в храм музичного мистецтва!». І було вирішено розпочати роботу над легендарною рок-оперою «Юнона и Авось» *(див. фото 22, кольорова вставка)*.

Прем'єра рок-опери відбулася 05 листопада 2011 року в обласному Палаці дітей та юнацтва. Аншлаг у залі (420 глядачів на 400 посадочних місць), живий звук, красиві вокали, драматургія, декорації та костюми, сама історія великої Любові змусили глядачів плакати та аплодувати на протязі 10-ти хвилин по її завершенню. В першу чергу – це перемога художнього керівника колективу В'язовика Вадима.

Фандрейзингову кампанію по залученню коштів для презентації рок-опери очолив Воробйов Андрій. Заступник директора ЧП «МБ – ТРЕЙД» знайшов спонсорів та меценатів. Які профінансували оренду приміщення Палацу (3 000 грн.), друк афіш та квитків (1 050 грн.), друк афіш для сіті-лайтів (500 грн.), розміщення афіш на сіті-лайтах (1 500 грн.), розміщення афіш в громадському транспорті

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

(500 грн.), фуршет для ЗМІ (350 грн.), оренду вантажного автомобіля для перевезення звукової/світлової апаратури та реквізиту (150 грн.). Андрій є учасником рок-опери – грає роль офіцера Давидова, тому і костюм офіцера пошив за власний кошт (450 грн.). Однак, його участь в діяльності організації і зокрема в рок-опері вимірюється не в грошовому еквіваленті, а в бажанні допомогти організації реалізувати амбітні плани та реалізувати себе, як творчу особистість.

Аня Радченко – перекладач організації, талановита піаністка. Ярослав Філімонюк – звукорежисер клубу, Наталія Кот – менеджер по зв'язкам з громадськістю. Ці та багато інших креативних, енергійних, творчих особистостей і є основою успішності організації ЦПМ «Апельсин».

І вже ні громада, ні державні установи міста Чернігова, які опікуються питаннями культури та молодіжної політики, не дивуються, коли організація анонсує – листопад 2012 року презентація музичного твору «The Wall» легендарного англійського гурту «Pink Floyd». 2013 – робота над власним музичним проектом, присвяченому боротьбі вояків УПА за волю та незалежність нашої держави!

Додатки:

1. Стаття, фото/відео матеріали про діяльність клубу «Альтернативний 38-й»
<http://www.newvv.net/culture/Culture/213083.html>
2. Фото/відео тренувань та любительських змагань «Сила та Честь» на базі клубу «Альтернативний 38-й» (знаходяться в

групі в Контакті <http://vkontakte.ru/club4077471> група закрита, тому долучайтеся та дивіться альбоми)

3. Стаття, фото/відео матеріали презентації рок-опери «Юнона и Авось» створеної на базі клубу «Альтернативний 38-й» <http://www.newvv.net/culture/Culture/213526.html>

Плани/проекти організації на 2012 рік:

1. Оздоровчі програми – збільшити кількість учасників секцій з фітнесу та пауерліфтингу з 21 особи до 50 осіб. Провести любительські змагання з пауерліфтингу «Слава Україні – Героям Слава!» в травні та листопаді. Загальна кількість учасників змагань – не менше 70 юнаків.
2. Освітні, демократичні програми – написати, подати на розгляд до міжнародної донорської агенції та реалізувати проект з просвіти та активізації молодих виборців Чернігівської області «Крок до свідомого вибору!».
3. Культура – в листопаді 2012 року презентувати ЗМІ та широкому загалу м. Чернігова музичного твору «The Wall» легендарного англійського гурту «Pink Floyd».
4. Волонтерські програми – написати та подати на розгляд до Міжнародного фонду «Відродження» екологічний проект «Молодь за чисте місце відпочинку!». Мета проекту – виховання у жителів м. Чернігова культури відпочинку та відповідального ставлення до природних ресурсів.

Контактна інформація організації:

Керівник організації
Адреса

Черенько Ірина Григорівна
вул. Червоногвардійська 6, апартamenti 64,
м. Чернігів – 14033

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

Тел.: (0462) 605616, мобільний (067) 9458330;
(063) 7062660
Електронна пошта: cpmapelsin@mail.ru
Веб сторінка: www.cpmapelsin.com.ua

«Оберіг» вчить самостійності дітей-інвалідів

Досвід діяльності Ірпінської міської громадської організації інвалідів «Оберіг» почався з серпня 2011 року у проєкті «Школа самостійності» громадської організації інвалідів «Відгук».

Об'єднання заради добрих справ – це надзвичайно важливий стимул, щоб здійснити все задумане. Саме цей девіз завжди згуртовував навколо себе цілі народи.

Тому об'єднавшись, організації можуть зробити набагато більше справ. Тому завдяки досвіду ГОІ «Відгук» ІМГОІ «Оберіг» набагато легше було почати свою діяльність.

Діти та молодь з обмеженими фізичними можливостями (особливо – з розумовими вадами) сьогодні не відчують достатньої підтримки держави. «Цивілізованість суспільства визначається його ставленням до людей неповносправних, стареньких, немічних» (Жером Лежен, генетик). Українське суспільство лише два десятки років як зіткнулося обличчям в обличчя із проблемою інвалідності. Із проблемою, яку комуністична система старанно маскувала, ховаючи людей «не правильних» подалі від ока людей, «правильних». Якщо Українське суспільство прагне називати себе людським і гуманним, прирівнювати себе до суспільств високого рівня розвитку, воно неминуче повинно

навчитися належно ставитися до людей з обмеженими фізичними можливостями.

ГОІ «Відгук» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» та Всеукраїнського благодійного фонду «Крона» успішно реалізував проект «Школа самостійності» на базі Бучанської загальноосвітньої школи №3. Основним завданням проекту є позашкільна робота з дітьми-інвалідами для опанування навичок збереження життя та здоров'я, самообслуговування, самопомоги та самореалізації. Актуальність проблеми викликана тим, що в умовах фінансової економічної кризи батьки дітей з фізичними вадами вимушені додатково працювати, обмежуючи розвиток своїх дітей, їх виховання та інтеграцію в суспільство. У дітей, котрі відвідують «Школу самостійності» відчутні зміни у поведінці і відношенню їх до власного життя та життя в суспільстві.

ІМГОІ «Оберіг» за підтримки ГОІ «Відгук» був створений саме для того, щоб в м. Буча та Ірпінському регіоні надати можливість людям з особливими потребами брати участь в різноманітних заходах та реабілітації, а саме:

- фізична реабілітація, що передбачає опанування дитиною навичок збереження власного життя та здоров'я (зміцнення фізичного стану здоров'я дитини шляхом ЛФК, масажів, електростимуляції та занять на спеціальних тренажерах);
- соціальна реабілітація, передбачає опанування дитиною навичок, необхідних для незалежного проживання в сім'ї (розвиток мовлення (заняття з дефектологом), користування побутовими

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

приладами, елементарні вміння ремонту одягу, прибирання оселі та інше);

- психологічна реабілітація, передбачає корекцію психологічних функцій та залучення дитини-інваліда до активного життя в дитячому колективі (проведення групових та індивідуальних занять з дітьми-інвалідами).

Досить потужним чинником для «запуску» рухової діяльності може стати потреба дитини в самовиявленні та самовираженні, для реалізації якої діти широко використовують творчість. Тому серед сучасних можливостей подальшого удосконалення реабілітаційних технологій належна увага надається арт-терапії.

**Арт-терапія – це методика лікування дітей з вадами фізичного та психологічного розвитку за допомогою художньої творчості. Один з найбільш м'яких, проте дуже ефективних методів, що використовується в роботі психологами та психотерапевтами. Не маючи медичних протипоказань – може здійснюватися без «спеціальної» підготовки.*

Крім реабілітації діти та дорослі люди з обмеженими фізичними можливостями можуть брати участь у різноманітних творчих, спортивних, розважальних заходах: екскурсіях, відвідувати концерти та театр, брати участь в обласних змаганнях, які організовує обласний центр «Інваспорт».

На даний час працюємо над двома проектами «Творчі долоні» і «Школа особистості».

Досить часто інваліди надзвичайно самотні люди. Вони сидять по домівках і майже ніде не мають можливості поспілкуватись. Ось

чому ми прагнемо долучити їх до активності, творчості та показати їм, що вони мають жити щасливо! Завдяки своїм вмінням ми багато чого можемо досягти. Сподіваємось, що ця організація дасть можливість інвалідам не тільки розвиватись, але й у майбутньому заробляти собі на життя, виготовлюючи сувенірну продукцію.

Важливо людину навчити самостійно пристосовуватися до життя, а не надати одноразову допомогу. Довготривала реалізація проектів дасть можливість залученню більшої кількості дітей-інвалідів до соціуму. Безстрокова реалізація проектів забезпечить у подальшому повну соціалізацію усіх людей, що мають статус «інвалід»:

- Досвід від реалізації проектів нашого партнера, громадської організації інвалідів «Відгук» показав позитивні результати: діти, які раніше навчалися за індивідуальною навчальною програмою вдома, наразі вчаться у загальному класі за загальноосвітньою програмою, або за програмою інклюзивної освіти, з них – 2 дитини, які перебувають в інвалідному візку.

- Наші постійні партнери ВіП-газета «Вісті Приірпіння» залучили до оплачуваної роботи кур'єрами 2-ох людей з інвалідністю, пов'язаною з психічними розладами (хвороба Дауна та шизофренія). Тобто, діти, які братимуть участь у соціальному житті змалку – зможуть реалізувати себе у дорослому житті і забезпечити матеріальний стан власного життя, родини тощо. Для того, аби досягти реальних результатів у дорослому житті, потрібно забезпечити «здорове дитинство».

Наш девіз: ми не здаємось!!!

Контактна інформація організації:

Керівник організації Афанасьєва Людмила Леонідівна
Адреса Київська обл. м. Ірпінь вул. Ленінградська
6А, кв57
Тел.: (063) 9775609
Електронна пошта: afonya28@i.ua

Сонечко дітям подарував ЦМА «Крок в майбутнє»

Центр місцевої активності «Крок в майбутнє» був створений у 2010 році. Незадовго після створення новобогданівські активісти Центру в рамках Антикризової гуманітарної програми Міжнародного фонду «Відродження» отримали підтримку свого проекту «Сонечко – нашим дітям», що спрямований на інтеграцію громади у вирішенні проблем дошкільнят, а саме – на ремонт приміщення дитячого садку, для розширення спектру його послуг.

Село Новобогданівка розташоване у Миколаївському районі, Миколаївської області. Населення налічує близько 1,5 тисячі людей. Дітей дошкільного віку близько 40, шкільного – 75, 50% пенсіонерів та 50% молоді. Село порівняно молоде. У селі діють 1 будинок культури, 1 дитсадок із однією різновіковою групою від 2 до 6-ти років, 1 бібліотека у будинку культури, 1 школа I-III ступенів, фельдшерсько-акушерський пункт.

Громадська організація тісно взаємодіє із радсадівською (с. Радсад, Миколаївського району) сільською радою, якій вона підпорядкована, із районною та сільською адміністрацією. Зокрема, проект «Сонечко нашим дітям» був підтриманий і районною адміністрацією, і сільським головою. 200 тисяч гривень було

виділено на дофінансування проекту (в той час як бюджет проекту був 50 тисяч гривень) із різних джерел (бізнес: ВАТ «Радсад», Ольшанський «Юг-Цемент», місцеві підприємці, місцевий кооператив «Водолій»; сільська рада, районний центр зайнятості).

Створення ЦМА припало на час економічної кризи. У селі існувала ініціативна група, яка бажала вирішити проблеми громади, але не знала яким чином це зробити, шукала шляхів. Завдяки Людмилі Станкевич, координатору проекту «Спільний шлях у майбутнє» та партнеру Інституту соціокультурного менеджменту (ІСКМ) у Миколаївській області – Центру сприяння суспільних інновацій, ця ініціативна група дізналася про можливості створення громадської організації на базі селищного будинку культури. На часі в селі діє громадська організація, яка об'єднує зусилля громади задля вирішення проблем села.

Історія організації

Про існування осередків громадської активності ми дізналися під час інформаційної компанії, проведеної Людкою Станкевич, координатором проекту «Спільний шлях у майбутнє» (ІСКМ) та партнерами ІСКМ у Миколаївській області.

Першими кроками організації були збір необхідних документів для реєстрації громадської організації, написання статуту, реєстрація. Також було проведено круглі столи на виявлення проблем громади, пошук інформації, досвіду інших організацій, інформації про діяльність благодійних фондів та написання проектів.

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

Організація надає інформаційні (своїми знаннями допомагаємо громаді) та дозвілеві (організовуємо культурно-просвітницькі заходи) послуги.

Діяльністю організації в широкому сенсі охоплене усе населення села. В рамках конкретних проектів нашими послугами вже охоплено:

- 100 осіб – проект «Сонечко нашим дітям» (діти, батьки)
- 300 осіб – проект «Карта мрій» (жителі села, школярі)

Завдяки діяльності громадської організації відбулося згуртування громади, на часі відбувається пошук ідей по карті мрій села.

Добрим прикладом залучення зовнішніх ресурсів для вирішення соціальних проблем сільської громади є проект «Сонечко – нашим дітям», що здійснюється за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Проект «Інтеграція місцевих громад ради вирішення проблем дітей «Сонечко – нашим дітям»» є спільною ініціативою Новобогданівського сільського Центру місцевої активності «Крок до майбутнього», дитячого навчального закладу «Сонечко» та громадської організації Центр сприяння суспільним інноваціям.

За рахунок проекту придбано будівельні матеріали для ремонту ігрової кімнати, меблі, іграшки, книжки, постіль, кухонні приладдя. Коштів на здійснення ремонтних робіт в бюджеті проекту немає. Зрозуміло, що грант (безповоротна фінансова допомога) надано Фондом «Відродження» саме для того, щоб активізувати громаду у вирішенні зазначеної проблеми, навчити взаємодіяти та залучати місцеві ресурси. І якби виконавці проекту не спромоглися

організувати здійснення робіт, то всі ці матеріальні цінності нерухомо б лежали в аварійній будівлі дитячого садочку, а батьки і далі бідкалися б, не маючи де діти дітей.

В результаті здійснення проекту створюються належні умови для перебування та розвитку дітей села Новобогданівка, Миколаївської області. Це покращить санітарно-побутовий стан дитячого закладу «Сонечко» та створить умови для надання якісних послуг жителям села (*див. фото 23,24, кольорова вставка*).

На початку травня 2011 року розпочався проект «Карта мрій», підтриманий Антикризовою гуманітарною програмою Міжнародного фонду «Відродження». Його метою є створення центру місцевої активності на базі будинку культури с. Новобогданівка у партнерстві із місцевою владою та бізнесом.

Головним досягненням реалізованого проекту «Сонечко нашим дітям» виконавці вважають інтеграцію та активізацію громади у вирішенні нагальних соціальних проблем, що сприятиме прискоренню завершення ремонту дошкільного закладу та вирішенню багатьох інших проблем, спричинених фінансово-економічною кризою.

Після реалізації проектів працівники стали більш інформаційно обізнані про написання та реалізацію проектів, отримали досвід написання проектів. Організація нараховує активістів 10 осіб, але допомагає їм уся громада. Всі працюють на громадських засадах, ніхто не був працевлаштований офіційно.

Завдяки проектам з'явилися матеріальні ресурси – комплект обладнання.

Історії діяльності НДО у соціокультурній сфері

До своєї діяльності залучають волонтерів – школярів, дітей, випускників.

«Крок в майбутнє» має налагоджений зв'язок із засобами масової інформації, зокрема, районними газетами, миколаївським телебаченням «ТАК-TV».

У планах громадської організації: активізувати громаду на вирішення проблем, проводити навчання, тренінги місцевих активістів, громадських лідерів по написанню проектів, по фінансовому менеджменту. Також планується створення фонду громади, узаконення права ЦМА знаходитись в будинку культури на безоплатній основі, щоб сесія сільської ради прийняла рішення про перебування ЦМА на постійній основі.

Діяльність організації вплинула на життя окремих людей села:

Кошова Руслана, 3 роки. До дитячого садку не ходила, 3-тя дитина у родині, мама й тато працюють. Двоє старших братів працюють, дитину не було на кого залишити.

Поки мама перебувала у декреті, була можливість доглядати за дитиною. Після виходу із декрету, завдяки проекту «Сонечко нашим дітям», була створена можливість віддати дитину до дитсадку.

Дубовик Коля, 3 роки. Має маленьку сестричку Поліна, 5 місяців. Характер у Поліни неспокійний. Мама залишається вдома одна із двома дітьми. А на селі залишатися вдома означає ще й поратися у городі та у хаті. Батько працює. Завдяки працюючому дитячому садку старша донька змогла ходити до дитсадку і матері стало набагато легше доглядати за родиною.

Для того, щоб повторити успіх громадської організації «Крок в майбутнє», на думку керівника організації, потрібно згуртуватися, визначити проблеми, шукати, стукати у всі двері, не сидіти на місці, не зациклюватися на проблемах, шукати шляхів, один із яких – це створення громадської організації.

Контактна інформація організації:

***Керівник
організації***

Маймур Оксана Василівна

Адреса

Миколаївська область, Миколаївський район,
с. Новобогданівка, вул. Миру, 20А

Тел.:

(066) 7498246

***Електронна
пошта:***

krokinfo@mail.ru

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ІНСТИТУТ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Кіровоградське обласне об'єднання громадян «Інститут соціокультурного менеджменту» (ІСКМ) є неполітичною, некомерційною, нерелігійною, недержавною обласною громадською організацією, яка виникла в 2000 році, а в 2001 році була зареєстрована Кіровоградським обласним управлінням юстиції.

Свою місію ІСКМ вбачає у сприянні демократичній трансформації українського суспільства шляхом підтримки розвитку місцевих громад, незалежного інформаційного простору та інтеграційних процесів на локальному рівні. Основними напрямками діяльності ІСКМ є освітній, інформаційний, дослідницький та адвокаційний.

Персонал ІСКМ має досвід проведення досліджень, семінарів, тренінгів, розробки навчально-методичних посібників, Інтернет-ресурсів та адміністрування грантових програм, а також проведення адвокаційних кампаній.

Діяльність ІСКМ підтримується або підтримувалась: Фондом Євразія, ІСАР «Єднання», Фундацією прав людини, Міжнародним Фондом «Відродження», Фондом ім. Стефана Баторія, Міністерством закордонних справ України, Комітетом виборців України, Фондом Східної Європи, Pact Inc., USAID, UNITER, НАТО, Фондом ім.Ч.С.Мотта, також благодійними пожертвами громадян та бізнесу.

Основні кількісні показники діяльності ІСКМ у 2003 – 2011 роках

Показник	Прояв по рокам	
	2003-2009	2010
Розробка та видання навчальних посібників	8	1
Розробка та видання інформаційних бюлетенів	23	4
Розробка та видання інших видань	6	2
Розповсюдження власних видань	34500	8150
Розпочато проєктів	15	1
Завершено проєктів	13	2
Проведено конкурсів грантів для НДО	3	-
Підтримано проєктів НДО	12	-
Проведено конкурсів для журналістів	3	-
Нагороджено переможців конкурсів для журналістів	18	-
Проведено заходів	60	16
Кількість учасників заходів	1256	315
Кількість статей/сюжетів в ЗМІ, що висвітлювали діяльність ІСКМ	309	37
Проведено досліджень	5	1
Доходи (грн.)	1 054 747,00	849 464,00
Витрати (грн.)	1 033 625,00	816 224,00

Контактна інформація ІСКМ:

Поштова адреса: ІСКМ, а/с 4/30, м. Кіровоград, 25006

Електронна адреса: adm.iscm@gmail.com

Інтернет сторінки: www.lacenter.org.ua, www.lac.org.ua

Скайп: ngo_iscm

Адреса офісу: офіс №1 (2 поверх), вул. Гайдара, 75-а, м. Кіровоград

Телефон: (0522)27-10-95

Факс: (0522)34-56-67

Керівник: Абрамов Л.К.

Видання ІСКМ

Азарова Т.В., Абрамов Л.К. Менеджмент неприбуткової організації. Частина 1. - Кіровоград: ЦПТІ, ІСКМ, 2003. - 128 с.

Зростання ролі громадського сектору в житті нашого суспільства вимагає високого рівня професіоналізму від його лідерів. Особливо це актуально зараз, коли ще не створено систему підготовки керівників НДО на державному рівні. Саме з урахуванням цих обставин створювалось видання. Першу частину цього навчально-методичного

посібника присвячено теоретичним основам менеджменту та громадській організації, як об'єкту управління. Традиційно видання містить чимало вправ та завдань для самовдосконалення. Видання здійснено ІСКМ та ЦПТІ в рамках проекту підтриманого Фондом Євразія за рахунок коштів, наданих USAID.

Азарова Т.В., Абрамов Л.К. Інформаційне забезпечення процесу рішення соціальних проблем на місцевому рівні. - Кіровоград: ІСКМ, 2003. - 116 с.

ІСКМ в рамках проекту «Розвиток незалежного інформаційного простору в Україні», підтриманого Фондом Євразія за рахунок коштів USAID, видав навчально-методичний посібник. Дане видання містить наступні розділи: рішення соціальних проблем на місцевому рівні; інформаційний простір та

інформаційний обмін; роль інформаційного обміну у вирішенні соціальних проблем; інформаційний потенціал третього сектору; ЗМІ та громадянське суспільство; традиційні форми взаємозв'язку НДО та ЗМІ та ін. Підручник містить велику кількість вправ та завдань для самоконтролю.

Азарова Т.В., Абрамов Л.К. Соціальні технології. Частина 1. - Кіровоград: ІСКМ, 2004. - 104 с.

Розвиток громадського сектору в Україні вступає в якісно новий етап, коли особливого значення набуває ефективність роботи кожної громадської організації. Досягти такої ефективності можна лише використовуючи соціальні технології. В даному посібнику автори спробували пояснити, що таке соціальні технології і як

вони використовуються. Видання здійснено ІСКМ в рамках Центрально українського кластеру проектів «Інтеграція місцевих спільнот» при підтримці Фонду Євразія за рахунок коштів, наданих USAID.

Азарова Т.В., Абрамов Л.К. Менеджмент неприбуткової організації. Частина 2. - Кіровоград: ЦПТІ, ІСКМ, 2003. - 140 с.

Ефективність діяльності керівника НДО залежить від того, наскільки раціонально він планує. Дане видання повністю присвячене розгляду основних видів планування. Особливу увагу приділено такому важливому напрямку, як управління проектами. На прикладах автори розглядають основні етапи процесу: оцінка життєздатності ідей, планування заходів, моніторинг та оцінка, підготовка звіту. Книга містить вправи для самостійної роботи. Видання здійснено ІСКМ та ЦПТІ в рамках проекту підтриманого Фондом Євразія за рахунок коштів, наданих USAID.

Азарова Т.В., Абрамов Л.К. Соціальні технології. Частина 2. - Кіровоград: ІСКМ, 2004. - 108 с.

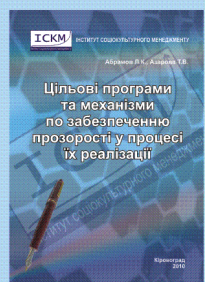
Особливого значення останнім часом набуває діяльність громадських організацій, які виступають своєрідним каталізатором активності місцевих громад. Саме представникам таких організацій адресоване це видання. В ньому життя громади автори розглядають в різних аспектах; описують способи та форми взаємодії в громаді; пропонують нові методи навчання та розвитку громади. Зокрема досить детально розглядається зовсім нова для третього сектору України форма співпраці – кластер проектів. Видання здійснено ІСКМ в рамках Центрально українського кластеру проектів «Інтеграція місцевих спільнот» при підтримці Фонду Євразія за рахунок коштів, наданих USAID.

Абрамов Л.К., Азарова Т.В. Цільові програми та механізми по забезпеченню прозорості у процесі їх реалізації. - Кіровоград: ІСКМ, 2010. - 100 с.

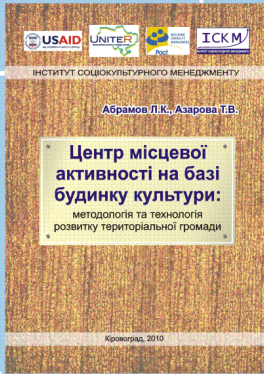
Навчальний посібник дає уявлення про теоретичні та практичні аспекти програмно-цільового методу управління на регіональному рівні. Особливий акцент зроблено на методиці забезпечення прозорості процесу реалізації цільових програм та залученні громадськості до цього процесу.

Видання стане корисним порадиником виконавцям цільових програм та їх клієнтам.

Видання ІСКМ

Азарова Т.В.,
Абрамов Л.К. -
Центр
місцевої
активності на
базі будинку
культури:
методологія
та технологія
розвитку
територіальної
громади, -
Кіровоград:
ІСКМ, 2010.-
116с.

Діяльність будинків культури по задоволенню потреб територіальних громад: звіт за результатами дослідження. - Кіровоград: Інститут соціокультурного менеджменту (ІСКМ), 2010. - 64 с.

Видання містить результати комплексного дослідження «Діяльність будинків культури по задоволенню потреб територіальних громад», що здійснив Інститут соціокультурного менеджменту (ІСКМ) в рамках проекту «Спільний шлях у майбутнє» в січні-лютому 2010 року на території Кіровоградської, Чернігівської, Рівненської, Миколаївської та Дніпропетровської областей України. Неоціненну допомогу ІСКМ під час проведення дослідження надали його партнери (ЦГТ «АХАЛАР», ЦПГКІ «Тамариск», Фондація ім. Князів благодійників Острозьких, Центр сприяння суспільним ініціативам). У виданні на основі експертного опитування, фокус-груп та аналізу документів з'ясовано зміст, методи організації та основні принципи діяльності будинків культури по задоволенню потреб територіальних громад та можливості оптимізації цього процесу.

Видання на основі закордонного та вітчизняного досвіду вирішення соціальних проблем на локальному рівні висвітлює теоретичні та практичні аспекти можливої адаптації будинків культури до сучасних потреб територіальних громад за рахунок впровадження концепції центру місцевої активності.

Веб-ресурс “Історії успіху діяльності НДО у соціокультурній сфері”

Історії успіху діяльності НДО в соціокультурній сфері

Home | Історії успіху | Бібліотека | Відео | Новини | Статті

Про проект | Контакти | Довідник НДО, закладів культури, донорів | Зареєструватись у довіднику | Корисні ресурси

Вивільнення можливостей місцевих асоціацій та організацій
Асоціація Природа асоціації Основи організації в громаді, яка примножує сили окремої людини мобілізує її здібності, е...
10.12.2011 / Read More

Перетворення Ремзавод у Чернігові стане культурним кластером

Перспективи розвитку органічного виробництва у Запорізькій області

Вивільнення можливостей місцевих асоціацій та організацій *

ДА! звітється, Центр «Добромин» презентує

ВООС ВООС ІМ Фестиваль документального кіно про права людини

Міжнародний фонд відродження
WWW.IRF.KIEV.UA

Історії успіху
Працюємо разом задля розвитку творчості людини
У вересні цього року в Приморському районі Запорізької області розпочав роботу інформаційно-консультативний центр органічного землеробства та культурно-просвітницької діяльності. Ініціативна група Благодійного фонду «Олександрівський», який за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» реалізує проект «Допомагає селянам бібліотека». На чолі ...
03.11.2011 / Прокоментувати

Історії успіху | Новини | Статті | Бібліотека | Відео

Голосування
Чи задоволені ви нормативною базою, що регулює діяльність закладів культури?
● Так
● Скорше так, ніж ні
● Важко відповісти
● Скорше ні, ніж так
● Ні

www.lac.org.ua

Веб-ресурс був створений та адмініструється Інститутом соціокультурного менеджменту за підтримки Антикризової гуманітарної програми Міжнародного фонду “Відродження”